

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

10-01-2023 09:15 - 11:30

Grøndalsvej 2, Lokale 1128

Information: Deltagere:

Helle Bach Lauridsen
Karina Møller
Lisbeth Schmidt Andersen
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Punkt 2: Tid: 15 min. Deltagere: Elin Poulsen og Daniel Wilson

Punkt 3: Tid: 10 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Anne Sofie Skare Rasmussen

Punkt 4: Tid: 10 min. Deltagere: Mette Søberg og Peter Kessel Overgaard

Punkt 5: Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg og Louise Heltborg Budde

Punkt 6: Tid: 15 min. Deltagere: Mia Lundby Kragelund og Karen Tambo

Punkt 7: Tid: 10 min. Deltagere: Cecilie Sandkvist Adamsen og Anne Marie Due Schmidt

Punkt 10: Tid: 15 min. Deltagere: Ann Olivia Keblovski og Mia Lund Kristensen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Arbejdspakkerne under EUD-indsatsen (OKJ).....	2
Punkt 3: Partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår (OKJ).....	3
Punkt 4: Frivillige adaptive nationale tests (OKJ).....	4
Punkt 5: Kvalitetsrapport 0 - 6 års området (OKJ).....	5
Punkt 6: Klimafondsansøgning om klimamad (HBL).....	6
Punkt 7: Kompenserede klimahandlinger – solceller på Børn og Unges tagflader (NH).....	7
Punkt 8: Forberedelse til udvalgmøde den 11. januar 2023.....	8
Punkt 9: Eventuelt	8

Punkt 1: Godkendelse af referat

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

03-01-2023 09:15 - 11:30

Grøndalsvej 2, Lokale 1128

Information:Deltagere:

Helle Bach Lauridsen
Karina Møller
Lisbeth Schmidt Andersen
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 15 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Ole Flindt Høyberg

Pkt. 3: Tid: 20 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Ulla Parbo Hefsgaard

Pkt. 4: Tid: 20 min. Deltagere: Ulla Parbo Hefsgaard og Louise Dam Overballe

Pkt. 6: Tid: 20 min. Deltagere: Tinne Grangaard Nyby, Louise Skov Kristensen og Anne Marie Due Schmidt

Pkt. 7: Tid: 20 min. Deltagere: Birgit Møller

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Solsikkeprogrammet (HBL)	1
Beslutning for Punkt 2: Solsikkeprogrammet (HBL)	1
Punkt 3: Ungeprofil – anbefalinger fra unge til styrket trivsel (OKJ)	1
Beslutning for Punkt 3: Ungeprofil – anbefalinger fra unge til styrket trivsel (OKJ)	1
Punkt 4: Udkast til fornyet Børne- og Ungepolitik (OKJ)	2
Beslutning for Punkt 4: Udkast til fornyet Børne- og Ungepolitik (OKJ)	2
Punkt 5: Eventuelt	3
Beslutning for Punkt 5: Eventuelt	3

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Solsikkeprogrammet (HBL)

Tid: 15 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Ole Flindt Høyberg

Beslutning for Punkt 2: Solsikkeprogrammet (HBL)

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på godkendelse af udkast til byrådsindstilling om solsikkeprogrammet

Indstilling om, at:

1. Det vedlagte byrådsindstillingen kan godkendes til fremsendelse til byrådsservice.
2. Hvorvidt der ønskes en samlet udmelding på tværs af magistraterne om tilmeldingen til solsikkeprogrammet

Beslutninger

- Godkendte at MBU betaler medlemskabet.
- Tilføjelse til indstillingen: Det skal nævnes, at MSO, MKB og MSB har været involveret i arbejdet med indstillingen.
- Med forbehold for denne ændring blev byrådsindstillingen godkendt til fremsendelse til byrådet.
- Kommunikation
 - Pressemeddelelse (gerne sammen med EL)
 - Intern kommunikation: Fx ugepakken. Opfordring til at udbrede kendskabet

(HBL følger op)

Punkt 3: Ungeprofil – anbefalinger fra unge til styrket trivsel (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Ulla Parbo Hefsgaard

Beslutning for Punkt 3: Ungeprofil – anbefalinger fra unge til styrket trivsel (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsorden for at orientere rådmanden om de nye data fra Ungeprofilsamarbejdet med MSB, MSO og BA. Data er indhentet via en kvalitativ metode, hvor 42 unge, uden for job og uddannelse, har deltaget og er blevet interviewet via ungepaneler

Indstilling om, at rådmanden:

1. Tager anbefalingerne til efterretning.

May-Britt Kullberg og Ulla Parbo Hefsgaard deltog. MBK præsenterede sagen. HBL orienterede om, at der til brug for BUTM bliver udarbejdet materialet til udvalget, blandt andet med disse data.

Beslutninger:

- I det videre arbejde skal vi have en nysgerrighed på:
 - At styrke overgangen i forbindelse med skoleskift (inddrage familien, fritidslivet og de fagprofessionelle).
 - Læring og inspiration på tværs af skoler. Herunder distriktssamarbejdet, mulighederne i relationel koordinering mv.
- Med disse bemærkninger tog rådmanden orientering til efterretning.

(OKJ følger op)

Punkt 4: Udkast til fornyet Børne- og Ungepolitik (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: Ulla Parbo Hefsgaard og Louise Dam Overballe

Beslutning for Punkt 4: Udkast til fornyet Børne- og Ungepolitik (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på at få rådmandens kvalificering af udkast til fornyet børne- og ungepolitik inden kvalificeringsprocessen i januar-februar.

På mødet ønskes rådmandens stillingtagen til nedenstående punkter, inden politikudkastet sendes til kvalificering i en bredere kreds (øvrige magistratsafdelinger, handicaporganisationer og de organisationer, som er repræsenteret i styregruppen):

1. Kant i overskrifterne: Skal overskrifterne formuleres med udgangspunkt i børnene ("Vi vil...") eller med en tema-overskrift, evt. med ordspil?
2. Handlungsanvisning: Hvor handlingsanvisende skal politikken være? På hvilket niveau, og hvor eksplicit?
3. Forord: Hvilken stil ønskes i forordet, og hvilke budskaber ønsker rådmanden at have med her?
4. Skal det i højere grad fremhæves, at der er en mindre gruppe af børn og unge, der ikke trives? Og i givet fald, skal det så fremhæves i forordet eller i de efterfølgende seks tema-afsnit?
5. Skal Børn og Unge-udvalget skal inddrages i kvalificering af politikken, og i så fald hvornår? Det foreslås, at de enten inddrages i januar-februar, mens der er kvalificering forud for høring, og/eller i april/maj i selve høringsperioden

Ulla Parbo Hefsgaard og Louise Dam Overballe deltog

Beslutninger

- Ad 1: Overskrifterne skal formuleres med udgangspunkt i "Vi vil..."
- Ad 2:
 - Handlungsanvisningerne skal blive på det nuværende niveau - indtil videre. Udvalget skal spørges herom i forbindelse med udvalgsrådet.

- Opmærksomhed på niveauet i handlingsplanerne, så de opleves meningsfulde for de decentrale aktører.
- Sprogligt: Rettes til voksne, der arbejder med børn og unge.
- Ift. processen: Der skal kort nævnes hvordan vi giver politikken liv bagefter fx i forordet. Dette skal foldes ud i byrådsindstillingen og i materialet til rådmanden. Herunder eksempler på hvordan de enkelte skoler og dagtilbud igangsætter handlinger ud fra politikken. Dialog på baggrund af politikken. Skal desuden nævnes i materialet til udvalget.

Ad 3: Forordet

- Obs på formuleringer om voksne. jf. sproglig ændring i ad punkt2. (ikke MBU og de andre afdelinger).
- Lighed i Sundhed – skal skrives mere ud.
- Balancen mellem de udsatte og alle andre børn: Det skal fylde mere i forordet at flere og flere børn mistrives. Og ikke i resten af de seks afsnit (jf. ad punkt 4)

Tekstnære ændringer til de seks afsnit

- Voksenansvaret skal skrives frem. De voksne er mere end rollemodellerne. Opdrage ind i et fællesskab. Balancen til familiens opdragelse.
- Digitaldannelse – der skal stå tydeligere, at forældrene har et ansvar her.
- Afsnit 2: Lyst til læring: Læringsbegrebet skal foldes ud ift. fx undersøge, viden, information. Balancen mellem fagfaglighed og stimulering af hele kroppen. Læringsbegrebet skal fylde mindre.
- Flere fællesskaber ændres til fx værdifulde fællesskaber.
- Grafikken – kunne være model 2 eller 3.

Ad 5:

- Sagen skal i Børne- og ungeudvalget i januar eller februar.
- De skal have mulighed for at give det retning jf. ovenfor.

(OKJ følger op)

Punkt 5: Eventuelt

Beslutning for Punkt 5: Eventuelt

NH orienterede om status på ejendomsanalysen.

KM orienterede om Skødstrup Skole

LSA orienterede en personalesag.

TM orienterede om rådmandsmøderne i 2023

Punkt 2: Arbejdspakkerne under EUD-indsatsen (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Elin Poulsen og Daniel Wilson

Beslutningsmemo

Emne **EUD-indsats – status og baggrund til EUD-styregruppen 16/1/23**

Til Rådmanden via chefgruppen

15. december 2022

Side 1 af 5

1. Hvorfor fremsendes forslaget

MBU-rådmand, MBU-direktør og MBU-forvaltningschef er medlemmer af en tværgående EUD-styregruppe, som afholder sit tredje møde 16. januar 2023. Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat sagen på som forberedelse til mødet.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Som baggrund for styregruppens møde beskriver notatet opfølgning og obs-punkter ift. arbejdspakkerne. Det indstilles,

- At orienteringen tages til efterretning
- At materialet anvendes som baggrund / beredskab til mødet

3. Baggrund, resultater og obs-punkter

3.1. Baggrund

I 2021 afsatte byrådet 4-årige midler til et paradigmeskifte i arbejdet med at flere unge vælger en erhvervsuddannelse. Der er nedsat en tværgående styregruppe¹, og der følges op via fire arbejdspakker med fokus på hele 'fødekæden' til EUD.

MBU er tovholder på samarbejde i grundskole / overgang til ungdomsuddannelse:

- **Arbejdspakke 1** - samarbejde mellem EUD og folkeskoler om praktisk undervisning, der giver indsigt i EUD's uddannelses- og jobmuligheder.
- **Arbejdspakke 2** – samarbejde mellem erhvervsliv og folkeskoler gennem oprettelse af en kommunal erhvervsplaymakerfunktion.

BA er tovholder på samarbejde med fokus på rekruttering og fastholdelse:

- **Arbejdspakke 3** - mere attraktive EUD-læringsmiljøer skal øge søgning og fastholdelse.
- **Arbejdspakke 4** – interessevaretagelse ift. EUD for at styrke rammebetingelser og adressere konkrete barrierer.

Der er sammensat et sekretariat på tværs af BA, MSB, MSO og MBU til at understøtte og koordinere indsatsen.

Dagsordenen for det kommende styregruppemøde har primær fokus på MBU-indsatser. Da udviklingsarbejdet i MBU har fokus på at sikre størst mulig synergi mellem arbejdspakke 1 og 2 præsenteres den samlede indsats i arbejdspakkerne. PUF vil

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Fritid, Uddannelse og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 41 85 90 56

Direkte telefon: 23 38 01 57

Direkte e-mail:

msta@aarhus.dk

Sag:

Sagsbehandler:

Marina Stannov

Daniel Wilson

Christina Højlund

¹ Borgmester (formand), stadsdirektør, rådmænd og direktører fra MSB, MSO og MBU, repræsentanter for EUD og arbejdsmarked mv.

formidle de opnåede resultater og aktiviteter som afsæt for, at styregruppen drøfter, hvorledes indsatsen bedst muligt understøttes fremad.

15. december 2022

Side 2 af 5

3.2. Udviklingsarbejdet i MBU

Udvikling af bæredygtige rammer

I en lokal afdækning i 2020 pegede erhvervsuddannelserne og folkeskolerne på centrale forudsætninger for et styrket og bæredygtigt samarbejde: *Organisering* (central understøttelse og organisatorisk forankring), *ydelser* (relevans ift. folkeskolens fag, overblik og tilgængelighed) og *økonomi* (uafhængighed af 'luft i budgettet' på den enkelte folkeskole).

Ny national viden peger på, at de kommuner, hvor man lykkes med at øge søgningen til erhvervsuddannelserne, bruger tid på at etablere kendskab og "infrastruktur som grundlag for at udvikle stærke kommunale partnerskaber, der meningsfuldt kobler elever med uddannelser og med hvad, det kan føre til i virksomhederne²".

MBU's indsats tager derfor udgangspunkt i strategisk samskabelse af bæredygtige rammer for samarbejdet mellem folkeskolerne, erhvervsuddannelserne og erhvervslivet.

- Udvikling en *platform* www.udsynmodarbejdsliv.dk, som løbende samler relevante undervisningstilbud til folkeskolerne fra alle aktører.
- Udvikling af forskellige tilbud om *kompetenceudvikling*, der er gratis for skolerne, skal bidrage til at understøtte kapacitet og forankring i praksis.
- En *ny finansieringsmodel* for betaling af erhvervsuddannelsernes samarbejde om undervisning for folkeskolerne (arbejds pakke 1). Denne model udmønter forventningen om øget medfinansiering af samarbejdet fra EUD³. Modellen uddybes i bilag 1.

Udvikling af et Aarhus-koncept

Nye nationale anbefalinger fra 'Det nationale program for udskoling og valg af ungdomsuddannelse'⁴ peger på et perspektivskifte væk fra unges valg af uddannelse og hen mod, at alle elever gennem hele skoleforløbet får erfaringer med uddannelsesmuligheder, arbejdsmarked og de valg, livet rummer. Det anbefales, at skolens læringsmiljøer udvides, så undervisning og hverdag har et tydeligt aftryk af anvendelsesorientering i alle fag og omverdenen i højere grad bringes ind skolens hverdag.

MBU's indsats sigter mod, at samarbejdet mellem skole, erhvervsliv, erhvervsuddannelser og andre aktører tilsammen skal understøtte progression fra 0.-9. klasse. Etablering af en arbejdsgruppe af folkeskolelærere, der har lyst til at indgå i udvikling

² [Nyt videncenter om erhvervsuddannelserne: Nogle kommuner formår at højne søgningen \(folkeskolen.dk\)](http://Nyt%20videncenter%20om%20erhvervsuddannelserne%3A%20Nogle%20kommuner%20form%C3%A5r%20at%20h%C3%B8jne%20s%C3%B8gningen%20(folkeskolen.dk))

³ I perioden, hvor der udvikles og opbygges kapacitet og efterspørgsel, er den aftalte takst 4.000 kr. klasse pr. dag. EUD er indstillet på at forhandle en lavere takst, når der er opnået et højere niveau for benyttelse af deres undervisningstilbud.

⁴ [Parter anbefaler, at elever skal introduceres tidligere og bedre til ungdomsuddannelserne | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](http://Parter%20anbefaler%20at%20elever%20skal%20introduceres%20tidligere%20og%20bedre%20til%20ungdomsuddannelserne%20|%20B%C3%B8rne-%20og%20Undervisningsministeriet%20(uvm.dk))

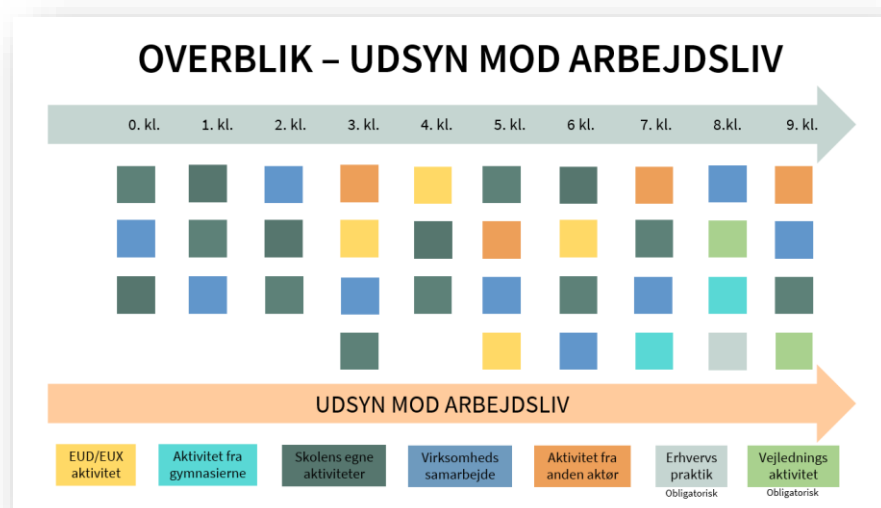

af undervisningsforløb og sparring skole-virksomhedssamarbejdet, skal kvalificere udviklingen af et Aarhus-koncept.

I udviklingen af et Aarhus-koncept arbejdes der ud fra en fælles tilgang om 'Udsyn mod arbejdsliv' - dvs. med et fokus på, at samarbejder med virksomheder og erhvervsuddannelser om praktisk undervisning skal styrke børn og unges læring og forudsætninger for at vælge ungdomsuddannelse.

15. december 2022
Side 3 af 5

Som en del af dette er der udviklet en ramme for samarbejdet med EUD (arbejds-pakke 1). Via arbejdsgruppen har parterne fastlagt principper, der skaber klare, gensidige forventninger for samarbejdets form, proces og formål. De har også udviklet kriterier for det faglige indhold, som anvendes i udvikling af det enkelte undervisningsforløb. Den fælles ramme vedlægges som bilag 2.

I udvikling af et Aarhus-koncept tænkes og udvikles undervisningsforløb ved de enkelte aktører som 'byggeklodser' i et samlet udbud, jf. figuren ovenfor, og eksisterende tilbud som fx Byggeboxen indtænkes i det samlede tilbud.

I samarbejdet med virksomhederne (arbejds-pakke 2) retter disse sig mod erhvervspraktik og skolevirksomhedssamarbejde.

- Ift. det obligatoriske tilbud om erhvervspraktik i udkolingen er der etableret en praktikbank, som pt. rummer ca. 200 praktikmuligheder svarende til 1.000-1.200 praktikpladser, og der kommer løbende flere til. Virksomhederne understøttes ift. at skabe systematik og koncepter, der sikrer meningsfulde praktikken og skolerne understøttes gennem materialer, modeller og kompetenceudvikling.
- Ift. skole-virksomhedssamarbejdet arbejdes der med at udvikle koncepter, aktiviteter og tilbud, som giver eleverne mulighed for at opleve arbejdslivet

Samarbejdet med EUD (arbejds-pakke 1) har traditionel ligget i udkolingen. Da denne rummer en række obligatoriske aktiviteter (erhvervspraktik, vejledning, introkurser

mv.), er det aftalt, at EUD fremover særligt bidrager til undervisning på mellemtrinnet (3.-6. klassetrin), og at der udvikles en række undervisningsforløb i et samarbejde mellem lærere fra folkeskoler og EUD. Aktuelt udvikler tre erhvervsuddannelser hver et forløb på 5.-6. klassetrin, som afprøves på en række skoler i foråret 2023 og driftes fra skoleåret 2023/24. Herefter udvikles, afprøves og driftes forløb på 3.-4. klassetrin.

15. december 2022
Side 4 af 5

OBS-punkter i arbejdet

Rammer. Udviklingsarbejdet har fokus på at udnytte mulighedsrummet i aktuell lovgivning. Samtidig er der opmærksomhed på, at nye nationale tiltag, jf. det aktuelle regeeringsgrundlag, kan påvirke dette.

Økonomi. Det er et opmærksomhedspunkt i arbejdsplanen 1, at erhvervsuddannelserne aktuelt oplever at være meget pressede på deres økonomi og dermed udviklingskapacitet. Den aftalte finansieringsmodel og tilgang søger at tage højde for dette, og erhvervsuddannelserne udtrykker stor anerkendelse af og opbakning til arbejdet med at skabe tydelige og forudsigelige rammer.

Tværororganisatorisk understøttelse. Den nyoprettede kommunale erhvervsplaymakerfunktion (arbejdsplanen 2) er organisatorisk placeret i MBU. Dette er i udgangspunktet en fordel i arbejdet med og kontakten til folkeskolerne. Samtidig erfares det, at der også er udfordringer i denne organisering.

Det tværororganisatoriske samarbejde både internt og udenfor kommunen er udfordrende, da det er ressourcetungt og dermed kræver understøttelse både på et strategisk og operationelt niveau. En opmærksomhed på denne udfordring foreslås rejst på styregruppemødet d. 16. januar i forbindelse med præsentationen af arbejdsplanen 1+2.

Internt i Aarhus Kommune er der udfordringer omkring formidling, koordinering og understøttelse på operationelt niveau på tværs af BA, MSB og MBU. Dette er drøftet på EUD-sekretariatets seneste møde. MBU har efterspurgt en styrket, tværgående understøttelse og koordinering, der kan bidrage til skolevirksomhedsarbejdet med en bedre balance- og opgavefordeling i forhold til at opsøge virksomheder og at udvikle konkrete samarbejder. Det er aftalt at drøfte udfordringer og løsningsforslag på en workshop for sekretariatet i januar 2023.

3.3. Udviklingsarbejdet i BA

BA er tovholder på de arbejdsplaner, der retter sig mod rekruttering og fastholdelse.

Arbejdsplanen 3 har fokus på, at mere attraktive EUD-læringsmiljøer skal øge søgning og fastholdelse. Der er afsat 20 mio. kr. til arbejdsplanen, som er organiseret med en 3-mands strategigruppe⁵. Strategigruppen har udviklet scenarier for udvikling af uddannelsernes læringsmiljøer.

⁵ Tidligere rektor for Erhvervsakademi Aarhus, Christian Mathiasen (formand), CEO for Johnson Controls Lene Overgaard Andersen og chef for erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser i DI, Signe Tychsen Philip.

Ift. *arbejdspakke 4* om interessevaretagelse, herunder styrkelse af EUD's rammebetingelser og adressering af konkrete barrierer, har afdækningen i arbejdspakke 3 affødt et bruttokatalog over barrierer og emner for interessevaretagelse. Nogle barrierer adresseres via det aktuelle udviklingsarbejde i arbejdspakke 1 og 2, mens andre forudsætter nationale tiltag.

15. december 2022
Side 5 af 5

OBS-punkter ift. arbejdspakke 3 og 4

Koordinering. Det er værdifuldt, at EUD-indsatsen tænkes langt mere tværgående end tidligere. Samtidig viser de nævnte OBS-punkter under afsnit 3.2, at den samlede indsats kan kvalificeres, hvis der arbejdes mere på tværs af hhv. arbejdspakke 1+2 og arbejdspakke 3+4. Dette er ligeledes aftalt drøftet på den kommende workshop i EUD-sekretariatet i januar 2023

Nationale barrierer. Regeringsgrundlaget (s.20-21) lægger op til en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne. Det fremgår at dette vil forgå med inddragelse af relevante aktører.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

De beskrevne indsatser finansieres i 2022-25 indenfor de byrådsafsatte midler. Der er afsat 1,0 mio. årligt til arbejdspakke 1 og 2,0 mio. årligt til arbejdspakke 2 i 2021-24. Pba. corona-situationen udmøntes midlerne i 2022-2025. Fokus på først at skabe rammer for bæredygtig drift betyder et mindreforbrug ift. afsatte midler i 2022. I de kommende år er det en klar forventning, at midlerne anvendes fuldt ud.

Det er et væsentligt obs-punkt for parterne, at indsatsen primært finansieres af tidsbegrænsede midler.

5. Videre proces og kommunikation

PUF følger op som beskrevet. Det vurderes, at den samskabende opfølgning - med de anførte obs-punkter - understøtter fagligt relevante ydelser, hensigtsmæssig finansiering og organisatorisk forankring.

Bilag 1

Ny *finansieringsmodel* for betaling af erhvervsuddannelsernes samarbejde om undervisning for folkeskolerne

Hidtil har den enkelte EUD fastsat og opkrævet en takst på op til 6.000 kr. pr. forløb pr. dag. Med den nye model forpligter MBU sig til at honorere EUD for et forudbestemt antal forløb for kommende skoleår, som EUD forpligter sig til at levere og taksten pr. forløb pr. dag bliver lavere end hidtil. Modellen gør det vederlagsfrit for skolerne at booke forløb, og skaber økonomisk forudsigelighed for EUD, hvilket gør det attraktivt at udvikle og udbyde undervisning. Med de aftalte rammer, som er under omsætning til en konkret aftale, vil 175 klasser eller mere end 4.000 mellemtrins-elever kunne deltage i aktiviteter på EUD, når aftalen er fuldt implementeret.

(Endelig udgave)

Styrket samarbejde om praktisk undervisning mellem folkeskoler og erhvervsuddannelser med udsyn mod arbejdsliv – Hvorfor og hvordan

Dette papir er et arbejdsredskab for lærere på folkeskoler og lærere på erhvervsuddannelser og andre, når de samarbejder om at udvikle et nyt tilbud om praktisk undervisning (eller vurderer et aktuelt tilbud). Papiret beskriver:

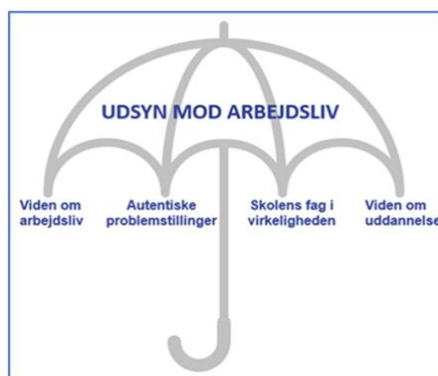
- Formål og mål med samarbejdet om praktisk undervisning
- Principper for udvikling af samarbejdet
- Kriterier, som det enkelte tilbud om praktisk undervisning skal leve op til
- Fælles skabelon, som alle tilbud skal beskrives i. Skabelonen rummer en række spørgsmål til refleksion der skal understøtte, at kriterierne imødekommes. Skabelonen skal desuden lette overblik og bookning af tilbud ved, at de fremstår visuelt ens og systematisk.
- Formidling – alle tilbud samles på platformen: Udsynmodarbejdsliv.dk

Formål med samarbejdet

Samarbejde om praktisk undervisning skal styrke børn og unges læring og deres forudsætninger for at vælge ungdomsuddannelse gennem undervisning med udsyn mod arbejdsliv. Udsyn mod arbejdsliv handler om at give børn og unge mulighed for at undersøge, erfare og opleve den omverden, de er en del af. Det skal stimulere elevernes nysgerrighed og gøre dem klogere på sig selv og deres styrker, interesser og drømme. Eleverne skal samtidig få forståelse for samfundets sammenhængskraft og indsigt i - og anerkendelse af - andres interesser og valg. Undervisning med udsyn mod arbejdsliv er også anderledes undervisning, der bidrager til en bedre balance mellem en boglig og praktisk skoledag.

Mål for samarbejdet

Elever i hele grundskolen skal opleve undervisning, der på forskellig vis tager afsæt i autentiske problemstillinger, viser skolens fag i virkeligheden og giver viden om arbejdsliv og uddannelse. Elevernes forskellige forudsætninger bliver imødekommet, så undervisningen skaber positive læringsoplevelser. Eleverne opnår et bredt kendskab til job og uddannelsesmuligheder og får indsigt i, hvad egne interesser kan bruges til.

Principper for samarbejdet

- *Samskabelse* - Undervisningen udarbejdes og afvikles i et samarbejde.
- *Faglig bredde* – Undervisningen dækker bredt i forhold til skolens fag og udbuddet af erhvervsuddannelser.
- *Aldersmæssig progression* – Undervisningstilbuddene dækker fra 0.-9. klassetrin med løbende sammenhæng og progression.
- *Faglig kvalitet* – Undervisningsforløb lever op til kriterier for fagligt indhold - alternativt justeres de.
- *Plug and Play* – Samarbejdet om afvikling af undervisningen skal være nemt at gå til for lærere, grundskoler og erhvervsuddannelser. Undervisningsforløbene skal være nemme at booke og anvende, og fremstå samlet - visuelt, organisatorisk og praktisk. Herunder skal alle forløb beskrives i den samme fælles skabelon.

Kriterier for fagligt indhold i det enkelte undervisningsforløb

Undervisningens form og indhold skal bidrage til almen dannelse, give eleverne viden om verden og samfundet og være hverdagsorienteret og praksisnær i forhold til erhvervsuddannelserne. Med udgangspunkt i princippet om faglig kvalitet er der fastlagt en række kriterier, som det enkelte undervisningsforløb skal leve op:

(Endelig udgave)

Kriterier - Undervisningen skal:

- Have eleven som aktiv deltager og imødekomme forskellige elevforudsætninger
- Leve op til fælles mål i et eller flere af skolens fag eller obligatoriske emner og være didaktiseret
- Indeholde lærervejledninger med godt overblik
- Forpligtede lærere i folkeskolen i forhold til før, under og efter
- Samtænke fag-faglige kundskaber fra eud-undervisere og folkeskolelærerne
- Give retvisende og autentiske billeder af praksis i erhverv og på erhvervsuddannelser
- Have fokus på ungemiljøet på EUD

Skabelon. Alle undervisningsforløb beskrives i den fælles skabelon (der skrives i den hvide kolonne). En række refleksionsspørgsmål hjælper til at overveje, i hvilket omfang et aktuelt eller nyt forløb lever op til de fastlagte kriterier.

KORT RESUME	<i>Hvad, hvorfor, hvem, hvordan</i>	
PRAKTISK INFORMATION		Refleksionsspørgsmål
Titel	<i>Navn på forløb</i>	
Målgruppe	<i>Elever - Klassestrin og deltagerantal</i>	<i>Er undervisningen målrettet flere årgange udover det enkelte klassestrin?</i>
Fag / emneområde	<i>Fag og / eller emner forløbet retter sig mod</i>	
Mål i fag / emneområde	<i>Fælles mål som forløbet kan opfylde</i>	<i>Hvordan kan forløb kobles til fælles mål? Forløb i udskoling: Kan undervisning opgives til afgangsprøve?</i>
Udbyder		
Lokation	<i>Hvor foregår undervisningen? Hvilke faciliteter er der på stedet? Er der særlige forudsætninger ift. praktiske forhold og logistik som skal være på plads på lokationen for at gennemføre undervisningen?</i>	<i>Hvor skal undervisningen foregå (skolen, EUD, kombination) og hvorfor?</i>
Pris		
Dato(er)	<i>Faste datoer for afvikling?</i>	
Varighed	<i>Timer / dage og fordeling</i>	<i>Er forløbet fleksibelt ift. varighed? Kan det fx skaleres ud fra forskellige kriterier?</i>
Forløbstype	<i>Hvor foregår forløbet? Hvem møder eleverne og hvem underviser?</i>	<i>Hvordan indgår erhvervsskoleelever i undervisningen? (fysisk deltagelse i undervisningen, som mentorer, rollemodeller el.lign) eller digitalt (de indgår på video) eller ved, at folkeskoleeleverne møde erhvervsskoleeleverne i deres naturlige miljø på erhvervsskolen (uden at de indgår i undervisningen)),</i>
Formål		<i>Hvor ligger vægten: Autentiske problemstillinger / Skolens fag i virkeligheden, Viden om arbejdsliv og uddannelse? Medtænkes mod og evne til at træffe valg? (med obs på 'EUD-forstoppelse')? I hvilket omfang er undervisningen horisontudvidende for lærere? Medtænker undervisningen forældreperspektiv og -prægning?</i>
Før forløb	<i>Elementer for lærer – fx forberedelse/ lærerkursus Elementer for elever</i>	
Forløb	<i>Elementer og arbejdsformer</i>	<i>Hvordan støttes læreren i at integrere forløbet i sin undervisning (fx via læreruide)</i>
Efter forløb / opfølgning		
Materialer	<i>Hvilke materialer skal bruges Hvem stiller til rådighed</i>	
Inspiration til andre forløb		<i>Hvilke andre forløb kunne forløbet kombineres med?</i>
Inspiration til tværfaglighed		<i>Kan forløbet tilpasses og udvælges til skolens lokale rammer, strukturer og værdier?</i>

Formidling

Med udgangspunkt i princippet om 'Plug and play' samles undervisningsforløbene i samarbejdet på platformen Udsynmodarbejdsliv.dk

Punkt 3: Partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Anne Sofie Skare Rasmussen

Beslutningsmemo

22. december 2022

Side 1 af 6

Emne **Partnerskabsaftale mellem Børns Vilkår og Aarhus Kommune**
Til Rådmandsmøde

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen fremsender forslaget med henblik på at Rådmandens godkendelse af partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår. Rådmanden er tidligere blevet orienteret om Partnerskabsaftalen på Rådmandsmøde d. 18. august 2022 med henblik på Rådmandens perspektiver på partnerskabsaftalen. Samtidig ønskes en drøftelse af Rådmandens perspektiver ift. det videre samarbejde indenfor partnerskabsaftalen.

Sundhed og Omsorg, Sociale Forhold og Beskæftigelse, Kultur og Borgerservice samt Børn og Unge indgår en partnerskabsaftale med Børns Vilkår. Partnerskabsaftalen skal understøtte arbejdet med børn og unges sundhed og trivsel i Aarhus Kommune. Målgruppen for samarbejdet er børn og unge i aldersgruppen 0-24 år.

Målet med partnerskabsaftalen er at samarbejde om indsatser, der allerede er færdigudviklede og velafprøvede, og som således kan udbredes og igangsættes til gavn for flere grupper af børn og unge. Aftalen har også et mere langsigtet spor med fokus på udvikling af specifikke indsatser og målgrupper. Partnerskabsaftalen udmøntes i en konkret handleplan med specifikke mål, succeskriterier og aftaler om økonomi og rollefordeling. Handleplanen skal revideres årligt.

Chefgruppen godkendte d. 22. december indholdet i partnerskabsaftalen med følgende bemærkninger (se chefgruppeindstilling i bilag 5):

- Fokus på at signaturprojektet 'Digitalt liv' skal tænkes sammen med det arbejde der i forvejen foregår vedr. digital dannelse, blandt andet som led i Fælles fritidspædagogisk vision og indsatsen Digital Tryghed 24/7.
- Ambitionsniveauet skal afstemmes ift. hvad der organisatorisk er muligt at løfte.

Fritid, Uddannelse og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 41 85 90 56

Direkte telefon: 41 87 43 83

Direkte e-mail:
rsoan@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Anne Sofie Skare Rasmussen

- Skal ses som led i arbejdet med det vilde problem om unges mentale sundhed.

22. december 2022
Side 2 af 6

Der er valgt tre spor i partnerskabsaftalen:

- 1) **Kendskabet** til Børns Vilkår skal styrkes – med fokus på dialog og samarbejde om bl.a. en bisidderordning.
- 2) Partnerskabet skal i det første år sætte fokus på **børn og unges digitale liv med signaturprojektet 'Digitalt liv'**.
- 3) På et senere tidspunkt vil der i partnerskabet blive sat strategisk fokus på **børne- og ungeinddragelse** med afsæt i Aarhus Kompasset og bevægelsen mod mere relationel velfærd.

Styregruppen for partnerskabsaftalen har besluttet, at spor 2 "Digitalt liv" er det første, der sættes i gang som partnerskabsaftalens signaturprojekt. "Digitalt liv" har sammenhæng med anbefalingerne fra §17.4 udvalget for mindre psykisk sårbarhed med fokus på teknologiens rolle (bilag 3). Området har Børns Vilkår meget viden om samt tilhørende indsatser indenfor.

Arbejdet med spor 1 'kendskabet til hinanden' påbegyndes, når samarbejdet starter. Partnerskabsaftalen strækker sig over 3 år, og spor 3 ikke er påbegyndt endnu.

Under spor 2, signaturprojektet "Digitalt liv", arbejdes der i første omgang videre med fire temaer. (se bilag 2 for beskrivelsen af signaturprojektet). De fire temaer er:

1. Digitalt liv og søvn
2. Forældredialog
3. Forløb i grundskoler
4. Forsøg med kapacitetsopbygning på Ungdomsuddannelser

2. Indstilling

Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles at

- Rådmanden godkender indholdet i partnerskabsaftalen mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår.

22. december 2022

Side 3 af 6

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Parallelt med denne partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår forestår arbejdet med udmøntningen af anbefalingerne fra §17.4 udvalget "Mindre psykisk sårbarhed".

Signaturprojektet 'Digitalt liv' kobles sammen med udmøntningen af §17.4 anbefalingerne, og supplerer det allerede eksisterende arbejde, som Børn og Unge har med børn og unges digitale liv.

Børn og Unge har flere indsatser, som signaturprojektet kan supplere – blandt andet; *Digital Tryghed 24/7* til 0-3. Klasse, *Digital Dannelse* i 4. klasse, *Kritisk Tænkning på Nettet* i 8. klasse, Temapakken *Sociale Medier i Samtale Mellem Generationer* til 7. -9. Klasse og fokus på digitale sexkrænkelser i beredskabet '*Respekt for Grænser*'. Signaturprojektet kan være med til at imødekomme, at Børn og Unge ikke selv har gratis tilbud om digitalt liv til eleverne i 6. årgang.

Børn og Unges bidrag til signaturprojektet bliver at kunne tilbyde 6. årgang på skolerne gratis workshops, da disse workshops kan finansieres via midlerne fra §17.4 udvalget. Skolerne beslutter selv, hvorvidt de vil tage imod tilbuddet.

I det De32, som står for afholdelsen af *Digital dannelse i 4. klasse*, står til at blive sparet væk, skal indsatsen gentænkes i Børn og Unge. Indstillingen til chefgruppen vedr. udmøntningen af §17.4 anbefalingerne fremsendes derfor først til chefmøde primo februar 2023, da besparelsen har indflydelse på prioriteringen og udmøntningen af forslagene fra §17.4 udvalget.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Der er ikke givet økonomi til partnerskabsaftalen med Børns Vilkår ud over de medarbejderressourcer, der knytter sig til koordinering og samarbejde. Børn og Unges eventuelle økonomiske bidrag til signaturprojektet "Digitalt liv" kobles sammen med de engangsmidler på 1. mio. kr., der er øremærket til udmøntning af anbefalinger fra §17.4 udvalget. Disse midler kan således finansiere de workshops om "digitalt liv", som skolerne kan bestille gennem Børns Vilkår.

Der vil ifm. den planlagte chefgruppeindstilling vedr. udmøntning af §17.4 anbefalingerne blive drøftet, hvor stor andel af midlerne fra §17.4, der kan

afsættes til workshops i partnerskabsaftalens signaturprojekt "Digitalt liv" med Børns Vilkår. Den endelige beslutning om størrelsen på beløbet der afsættes til digitalt liv træffes i forbindelse med behandling af indstillingen om opfølgning på 17.4 udvalgets arbejde og prioritering af de 1 mio kr som er afsat til opfølgningen, som forventes behandlet i februar 2023. Der forventes på nuværende tidspunkt at der vil kunne afsættes ca. 200.000 kr til digitalt liv.

22. december 2022
Side 4 af 6

De øvrige udvalgte temaer i signaturprojektet 'Digitalt liv' kan indeholdes i allerede eksisterende pædagogiske indsatser i MBU.

5. Videre proces og kommunikation

Partnerskabsaftalen underskrives af de fire rådmænd (MSO, MBU, MKB, og MSB) og direktør i Børns Vilkår i forbindelse med, at Børns Vilkår d. 28. februar 2023 åbner deres nye lokaler i Æggepakkeriet, som danner ramme for en udvidelse af indsatsen i Aarhus (se bilag 1 for Partnerskabsaftalen).

Der er nedsat en styregruppe og arbejdsgruppe på tværs af magistratsafdelingerne og Børns Vilkår. Fra Børn og Unge er chef for Sundhed, May-Britt Kullberg medlem af styregruppen og konsulent fra PUF, Anne Sofie Skare Rasmussen, sidder i arbejdsgruppen.

I forbindelse med partnerskabsaftalen og åbningen af Æggepakkeriet ultimo februar udsender de fire rådmænd og direktøren for Børns Vilkår et debatindlæg (se bilag 6). Debatindlægget vil bl.a. beskrive udfordringerne omkring børn og unges trivsel og arbejdet med signaturprojektet. Chefgruppen bliver orienteret om debatindlægget, som skal godkendes af direktør og rådmænd i de fire magistratsafdelinger, som er en del af partnerskabsaftalen.

Tidsplanen for arbejdet med signaturprojektet i Børn og Unge

Dato/måned	Opgave
D. 22.12.22	Partnerskabsaftale samt Børn og Unges bidrag til signaturprojektet besluttet i chefgruppen
Primo januar	Rådmand beslutter indstillingen vedr. partnerskabsaftalen.

22. december 2022

Side 5 af 6

December- januar	Debatindlægget skrives og godkendes
Januar 2023	Rådmanden godkender debatindlægget
Februar 2023 (efter sparekataloget er besluttet)	Indstillingen vedr. udmøntningen af §17.4 midlerne behandles på chefgruppemøde og Rådmandsmøde
Februar 2023	Tema 3 i Signaturprojektet om forløb i grundskolen sættes i gang
28. februar 2023	Åbning af Æggepakkeriet
Ultimo marts 2023	Afholdelse af workshop med relevante interessenter om kvalificering og faglige input i signaturprojektet.
juni 2023	Chefgruppen orienteres om status på partnerskabsaftalen

Bilag:

1. Partnerskabsaftalen mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår
2. Udkast til handleplan for signaturprojektet 'Digitalt liv' og beskrivelse af projektets 4 temaer.
3. Den godkendte byrådsindstilling vedr. §17.4 udvalget for mindre psykisk sårbarhed med fokus på teknologiens rolle, især sociale medier.
4. Beslutningsmemo fra Rådmandsmøde d. 18. august hvor partnerskabsaftalen blev drøftet.
5. Chefgruppeindstilling
6. Udkast til fælles debatindlæg

22. december 2022
Side 6 af 6

24. august 2022
Side 1 af 4

Partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår

1. AFTALENS PARTNERE

Aarhus Kommune
&
Børns Vilkår

2. BAGGRUND OG FORMÅL

Aarhus Kommune og Børns Vilkår indgår et partnerskab, som skal understøtte børn og unges sundhed og trivsel i Aarhus Kommune. Målgruppen for samarbejdet er børn og unge i aldersgruppen 0-24 år.

Flere undersøgelser og studier viser, at det i løbet af de sidste mange år er gået den forkerte vej med børn og unges mentale sundhed og trivsel. Der er behov for at sætte ind med hhv. tidlige og forebyggende indsatser, med viden og rådgivning og med mere intervenserende indsatser. Og der er behov for at eksperimentere med nye metoder, samarbejdsformer og alliancer.

De overordnede formål med partnerskabet er:

- At forebygge mistrivsel og gøre det lettilgængeligt for børn og unge at få den hjælp, de har brug for, så de på sigt kan have det godt mentalt, socialt og fysisk.
- At udbrede og udvikle bæredygtige indsatser, der kan skabe værdi og bedre trivsel blandt børn og unge.
- At udvikle og afprøve en model for et samarbejde mellem kommune og civilsamfund til inspiration og læring for andre.

3. MÅLSÆTNINGER OG FOKUSOMRÅDER

Med partnerskabsaftalen ønsker vi at samarbejde om de indsatser, der allerede er færdigudviklede og velafprøvede, som kan udbredes og igangsættes til gavn for store grupper af børn og unge. Vi vil også arbejde i et mere langsigtet spor med fokus på udvikling af mere specifikke indsatser og målgrupper.

På kort sigt ønsker vi i partnerskabet at arbejde for:

- At flere børn, unge og forældre får nem og gratis adgang til anonym og børnefaglig rådgivning via eksisterende tilbud
- At flere børn, unge og fagpersoner får gavn af forebyggende og helhedsorienterede trivselsindsatser med fokus på bl.a. mental sundhed, fællesskaber, digital dannelse samt børneinddragelse

SUNDHED OG OMSORG

BØRN OG UNGE

**SOCIALE FORHOLD OG
BESKÆFTIGELSE**

**KULTUR OG BORGERSER-
VICE**

Telefon: 89 40 20 00

Direkte e-mail:
www.aarhus.dk

Sagsbehandler:
Ruth Kjær
Nanna Strøm Rasmussen
Mikael Carlsen
Anne Sloth

- At flere børn og unge høres og inddrages i egen sag

24. august 2022
Side 2 af 4

På længere sigt er det også målet at udvikle mere specifikke indsatser for afgrænsede målgrupper, fx inden for et eller flere af disse områder:

- Unge i mistrivsel fx i overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse
- Børn og unge som pårørende fx ift. psykisk sygdom og skilsmisser
- Lokale indsatser målrettet udsatte børn og unge i samarbejde med andre organisationer fx boligforeninger og idrætsforeninger

Partnerskabsaftalen skal inden **XX. XX** 2023 være udmøntet i en konkret handleplan med specifikke mål og succeskriterier samt aftaler om økonomi og rollefordeling. Handleplanen revideres årligt.

4. KOMMUNIKATION

Begge parter forpligter sig på løbende at kommunikere om partnerskabets intentioner, aktiviteter og resultater. Det kan fx ske gennem fælles pressemeddelelser og via sociale medier.

Aftaler om den løbende kommunikation præciseres i de årlige handleplaner.

5. AKTIVITETER I PARTNERSKABET

Aktiviteter i partnerskabet konkretiseres i årlige handleplaner, som Aarhus Kommune og Børns Vilkår laver i fællesskab.

Alle udviklingsinitiativer skal basere sig på inddragelse af børn og unge.

6. ROLLER OG FORPLIGTELSER

Aarhus Kommune:

- Går i dialog med medarbejdere i Sundhed og Omsorg, Børn og Unge, Sociale Forhold og Beskæftigelse, Kultur og Borgerservice og finder frem til målgrupper, arenaer, indsatser og afdelinger, som kan have gavn af Børns Vilkårs eksisterende tilbud - og som ønsker at indgå i fælles projekter og tilbud, der udvikles.
- Bidrager til at afsøge muligheder for finansiering, både internt og eksternt, fx via fondsansøgninger

Børns Vilkår:

- Stiller hhv. rådgivnings- og trivselsfremmende tilbud til rådighed for børn og unge i Aarhus Kommune samt solide erfarings- og vidensgrundlag ift. udsatte børn, trivselsproblematikker, digital dannelse, børneinddragelse og underretning mv. Nogle tilbud er forhåndsfinansierede, mens andre kræver betaling.
- Bidrager til at afsøge muligheder for finansiering, fx via fondsansøgninger.

Fælles:

- At udføre aktiviteterne i aftalen og til at realisere målsætningerne i de årlige fælles handleplaner. Ligeledes bidrager begge parter til løbende at evaluere på partnerskabets aktiviteter og resultater.

24. august 2022
Side 3 af 4

7. ORGANISERING

Styregruppemedlemmer for partnerskabsaftalen udpeges fra hhv. forvaltningerne (MBU, MSB, MSO, MKB) i Aarhus Kommune og Børns Vilkår. Der udformes et kommissorium for styregruppen.

Der afholdes et årligt møde med repræsentanter fra Aarhus Kommune og Børns Vilkår med fokus på partnerskabets erfaringer og resultater i det forgangne år samt kvalificering af næste års handleplan. Rådmænd (MBU, MSB, MSO, MKB) og Direktør fra Børns Vilkår inviteres til at deltage i den første del af mødet.

Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af en medarbejder fra hver magistratsafdeling fra Aarhus Kommune og medarbejdere fra Børns Vilkår, som har løbende kontakt. Arbejdsgruppen står for at sikre fremdrift i og koordinering af aktiviteterne i partnerskabet og for at planlægge det årlige møde.

For udvalgte fokusområder/delprojekter laves en særskilt organisering, hvor der udpeges relevante kontaktpersoner for det specifikke projekt.

8. ØKONOMI OG RESSOURCER

Partnerskabet giver mange muligheder for at rykke tættere sammen organisatorisk og fagligt på tværs af Børns Vilkår og Aarhus Kommune inden for eksisterende rammer.

Der vil løbende opstå muligheder for at udvikle eller indgå i fælles projekter med afsæt i de udvalgte fokusområder. Udvikles der fælles projekter i regi af partnerskabet afsøges der forskellige muligheder for intern finansiering i egne organisationer og evt. ekstern finansiering via fonde.

Der skal være fokus på at sikre, at de aktiviteter, der igangsættes, er bæredygtige og mulige at forankre i driften.

9. TIDSAFGRÆNSNING

Partnerskabet træder i kraft d. **XX. XX.** 2022 og løber i første omgang i 3 år. Partnerne mødes en gang årligt og evaluerer partnerskabets aktiviteter og gør status på partnerskabets målsætninger. Efter 3 år skal partneraftalen tages op til revision, og partnerne skal beslutte, om partnerskabet skal fortsættes.

10. IMMATERIELLE RETTIGHEDER

Materialer og koncepter, som Børns Vilkår udbyder eller selv udvikler i regi af partnerskabsaftalen, ejes af Børns Vilkår.

24. august 2022
Side 4 af 4

Rettigheder over materialer og koncepter, som udvikles i fællesskab mellem Børns Vilkår og Aarhus Kommune, aftales og indskrives i handleplaner eller i særskilte aftaler.

Vurderer Børns Vilkår, at materialer er forældede, eller udtræder Børns Vilkår af partnerskabet, kan Børns Vilkår kræve, at eget navn, logo og enhver henvisning til Børns Vilkår fjernes fra det pågældende materiale.

Underskrifter (Aarhus Kommune)

- Rådmand for Sundhed og Omsorg
- Rådmand for Børn og Unge
- Rådmand for Sociale Forhold og Beskæftigelse
- Rådmand for Kultur og Borgerservice

&

Underskrift (Børns Vilkår)

- Direktør for Børns Vilkår

Udkast til handleplan for 2023

Rammepapir for arbejdet med spor 2: 'Digitalt liv'

Rammepapir	December 2022
1. Baggrund / problemstilling	
<p>Den digitale udvikling indebærer nye, positive muligheder for børn og unges udvikling, udfoldelse, leg, kreativitet og fællesskaber. Men den digitale udvikling medfører også nye risici og nye former for ud-sathed for børn og unge fx digital mobning, seksuelle krænkelser, hadtale, pres og radikalisering.</p> <p>Aarhus Kommune og Børns Vilkår vil derfor arbejde sammen om at give børn og unge bedre forudsætninger for at drage nytte af de positive muligheder, som følger med digitaliseringen, og samtidig undgå ubehagelige og skadelige oplevelser. Dét forudsætter en styrket dialog på tværs af generationer og på tværs af hjem, skole/uddannelse og fritidsliv.</p> <p>Indsatserne i partnerskabet vil bygge videre på det store forarbejde, der er lavet i regi af §17.4-opgaveudvalget for mindre psykisk sårbarhed, der satte særligt fokus på børn og unges digitale liv. Konkret foreligger der her en række anbefalede indsatsområder, der er beskrevet i Byrådsindstilling a' 7. juni 2021.</p> <p>Ligeledes er kommunens Børn og ungepolitik ved at blive fornyet, hvor børn og unges digitale liv også indgår. Dette understreger ligeledes behovet for og relevansen af, at vi i partnerskabet har valgt dette tema.</p> <p><i>Målgruppe</i></p> <p>Målgruppen for partnerskabet er børn og unge fra 0-24 år. I forhold til fokusområdet 'digitalt liv' kan målgruppen se forskellig ud fra aktivitet til aktivitet og være forskellig mellem magistratsafdelinger. Forældre og fagpersoner er ligeledes målgrupper i arbejdet med 'digitalt liv'.</p> <p><i>Tværgående temaer</i></p> <p>Aarhus Kommune og Børns Vilkår har eksisterende indsatser vedrørende børn og unges digitale liv. Ønsket er at supplere og/eller videreudvikle indsatser og arbejde med tværgående temaer med fokus på overgange og sammenhænge samt bredt ansvar (skole, forældre, fritid mv.) Eksempelvis målrettet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En aldersgruppe: børn, unge, overgang fra grundskole til ungdomsuddannelser/FGU • En arena: grundskole, ungdomsuddannelse/FGU, fritidsmiljøer mv. • Et netværk: forældre, lærere, fritidsaktører mv. <p><i>Afsæt i praksisnære behov</i></p> <p>Med afsæt i hhv. anbefalinger fra §17.4 Opgaveudvalget, dialoger i partnerskabets styre- og arbejdsgruppe, en kortlægning i de fire magistratsafdelinger samt erfaringer fra Børns Vilkår, har vi udvalgt fire behovsområder inden for temaet 'digitalt liv', som partnerskabet ønsker at adressere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vi ser et udækket behov i grundskolens 6.-7. klasse, som p.t. ikke systematisk modtager indsatser omkring det digitale – i modsætning til alle andre klassetrin. På disse klassetrin skal skolerne i dag selv finde og finansiere eventuelle eksterne tilbud, hvilket gør det sårbart. 2. Vi har erfaret – via dialoger med rektor-netværket - at unge på ungdomsuddannelser/FGU har svært ved at strukturere deres hverdag. De unge skal præstere på mange forskellige arenaer 	

fra skole og fritid til sociale medier. Rektorerne efterspørger viden på området og har udtrykt interesse for at indgå i samarbejde om fx kapacitetsopbyggende udviklingsforløb.

3. På tværs af flere magistratsafdelinger ses et behov for en flerstrengt indsats omkring temaet **søvn og digitale vaner**. Der efterspørger fokus på, hvordan børn og unge udvikler og fastholder gode søvn- og digitale vaner, som sikrer optimale betingelser for deres indlæring og understøtter deres mentale sundhed og trivsel.
4. Endelig peges der også tværgående på et behov for at styrke **dialogen med forældrene** omkring børnenes og de unges digitale liv. Der er behov for at styrke forældrenes viden på området og deres funktion som vigtige rollemodeller. Der opleves et stort behov for at styrke dialogen mellem skole og hjem på dette område, så trivsel i børnenes digitale liv gøres til et fælles anliggende og et fælles ansvar.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der arbejdes videre med disse fire behovsområder - og uddyber senere i dokumentet mulige fremgangsmåder.

Udover ovenstående behovsområder, har kortlægningen også identificeret andre behov, som der muligvis på et senere tidspunkt kan arbejdes med i partnerskabet:

- Fortsætte/videreudvikle eksisterende undervisningskoncept fra Borgerservice til skoler og ungdomsuddannelser om digital mestring, rettigheder og pligter. Når de unge fylder 15 år, bliver de økonomisk myndige, og får behov for at kunne mestre f.eks. MitID, E-Boks, SKAT, frit lægevalg og digital sikkerhed på nettet.
- Understøttelse af fysiske positive fællesskaber, hvor børn og unge kan indgå i inkluderende og berigende aktiviteter sammen med andre. Eksempelvis i foreningslivet og i selvorganiserede grupper indenfor kultur og motion, som understøtter et godt børne- og ungeliv. Særligt fokus på udsatte børn og unge.

2. Vidensgrundlag og tilgang til børn og unges digitale liv

Både Aarhus Kommune selv og Børns Vilkår besidder stor erfaring med og viden om børn og unges digitale liv. Ved at arbejde sammen i partnerskabet, ønsker vi at supplere og understøtte hinanden på nye måder til gavn for børnene og de unge.

I partnerskabet har vi defineret et fælles grundsyn på børn og unge i et digitaliseret samfund:

- Den digitale udvikling er et nyt grundvilkår for børne- og ungelivet
- Vi har en balanceret tilgang til digitale medier, som både kan have positive og negative indvirkninger på børn og unges liv
- Børn og unges relationer og oplevelser i digitale sammenhænge, opleves som vigtige for børn og unge, og kan ikke afkobles deres øvrige liv
- Børn og unges eget perspektiv på deres brug af digitale medier skal anerkendes og inddrages
- Børn og unges rettigheder skal respekteres online
- Det er voksnes og samfundets ansvar at hjælpe børn og unge med at få sunde digitale vaner og beskytte børn og unge online og at forebygge digitale krænkelser

Initiativer i partnerskabet skal så vidt muligt basere sig på viden og forskning om, hvilke mere konkrete forhold i det digitale, der på den ene side kan fremme børn og unges trykke og sikre færdien i digitale fora, og på den anden side hvad der særligt udfordrer børn og unges trivsel.

Adskillige undersøgelser viser, at det er nødvendigt, at de voksne, der er omkring børn og unge, har viden og handlekompetencer til at vejlede, støtte og styrke børn og unge i deres digitale færden. Men alt for mange voksne ved ikke, hvordan de skal understøtte børn og unge i at begå sig trygt og sikkert online. Det betyder, at børn og unge i høj grad er overladt til selv at finde ud af at navigere i det digitaliserede samfund. Undersøgelser og praksiserfaring viser, at der er en generationskløft imellem børn/unge og voksne, og at børn og unge i høj grad mangler kyndige og nysgerrige voksne, som er op søgende, støttende og vejledende.¹ Det har konsekvenser for alle børn og unge, og særligt for børn og unge i udsatte positioner.²

En væsentlig barriere for at styrke børns og unges digitale dannelse er således mangel på viden, handlekompetencer samt fælles forståelser og retningslinjer blandt både børn/unge og voksne.

I dag er det i høj grad op til den enkelte forælder og fagperson eller den enkelte skole, ungdomsuddannelse og fritidstilbud, hvordan de arbejder med at sikre børns og unges digitale dannelse og trygge digitale fællesskaber.

3. Principper for samarbejdet

Alle indsatser i partnerskabet baserer sig på dialog med og inddragelse af både forskningsviden (undersøgelser, fagekspertter mv.), praksisviden (fagprofessionelle, lokal ledelse mv.) og ikke mindst erfaringskompetence (børn, unge og forældre).

Konkret etableres der arbejdsgrupper inden for hvert af de fire temaer, der så vidt muligt repræsenterer de ovennævnte perspektiver eller på anden vis sikrer inddragelsen. Rammerne for de fire tema-arbejdsgrupper er beskrevet kortfattet nedenfor, idet den videre udfoldelse af opgaven netop skal ske i dialog med de rette interessenter.

Udover tema-arbejdsgrupperne kan det også være relevant at lave en tværgående inddragelsesproces med børn og unge. De unge har mange gode ideer selv, så det vil være helt centralt, at vi lytter til de unge og finder løsninger i et samspil. Som eksempel kan elevrådsrepræsentanter inddrages.

Der sikres overblik og koordinering af arbejdet i de fire tema-arbejdsgrupper i regi af den overordnede arbejdsgruppe og styregruppen.

4. Ressourcer i samarbejdet

Børn og Unge har mulighed for at bidrage med engangsmidler fra §17.4., der i første omgang finansierer de omtalte workshop-forløb til 6. klasse om digitale fællesskaber - og evt. også 7. klasse, hvis midlerne rækker (jf. tema 3).

Børns Vilkår bidrager med viden, erfaring og udviklingstid ind i de fire tema-arbejdsgrupper. Der kan også være mulighed for, at vi går sammen om specifikke fondsansøgninger, der kan finansiere eventuel videreudvikling og opskalering af positive projekterfaringer.

¹ Børns Vilkår; Børns Digitale Fællesskaber (2022), Børns Vilkår, Medierådet for Børn og Unge og TrykFonden (2019): Digital Dannelse i Børnehøjde: Del 4. Skolebørn og dataetik; Epinion (2022): Kommunal rundspørge om digitale krænkelser; Pedersen, K. K. (2018): De digitalt udsatte. Loopland Press; Projekt DeSHAME (2018): Unges erfaringer med digitale sexkrænkelser. Resumé af danske resultater. Medierådet (2022): Børn og unges erfaringer med ubehagelige oplevelser online.

² Rambøll Management Consulting for Red Barnet (2021): Børn og Unges oplevelser med digitale krænkelser

Specifikke forløb, som de omtalte workshop-forløb til 6. og 7. klasse skal finansieres, da Børns Vilkår her gør brug af freelance undervisere, der skal købes ind.

Indsigter og faglige ressourcer i Aarhus Kommune

Digitale teknologier er en stor og integreret del af børnenes og de unge liv og deres fællesskaber. Sociale medier og gaming er arenaer for fællesskaber, men kan samtidig forstærke følelsen af at være ensom eller uden for fællesskaber. Børnene og de unge bruger de digitale medier aktivt og til forskellige formål. Det digitale åbner verden og giver børnene og de unge viden, nye interesser og adgang til læring. På de digitale medier spejler børnene og de unge sig i andre og udvikler deres identitet.

De ældre børn og unge kender til den bagside, der er ved det digitale, og at de eksponeres for falske informationer, skræmmende indhold, redigerede billeder af perfekte liv og 'hate (fx grove kommentarer på sociale medier), men de påvirkes stadig negativt af det og kan have svært ved at gennemskue konsekvenserne af deres adfærd online.

Børn og Unge har flere indsats på feltet, som signaturprojektet skal være med til at supplere. Blandt andet; Digital Tryghed 24/7 til 0-3. Klasse, Digital Dannelse i 4. klasse, Kritisk Tænkning på Nettet i 8. klasse, Temapakken Sociale Medier i Samtale Mellem Generationer til 7. -9. Klasse og fokus på digitale sexkrænkelser i beredskabet 'Respekt for Grænser'.

Indsigter og faglige ressourcer i Børns Vilkår

Børns Vilkår har over flere år arbejdet med indsatsområdet Digitale Svigt som et af organisationens fire strategiske indsatsområder. Børns Vilkår har især fokus på trygge digitale fællesskaber, herunder digitale adfærdsdesign og forretningsmodeller, og hvordan det påvirker børn og unges trivsel, fx anbefalingsalgoritmer i relation til børn og unge, samt designs som streaks, likes, idealer, mv. der påvirker gruppedynamikker og skaber stress og pres hos børn og unge.

Børns Vilkår udvikler viden, information, vejledning, konferencer, workshops samt undervisningsmaterialer til børn, unge, forældre og fagprofessionelle. Dette sker med udgangspunkt i den viden, vi får fra børn og de unge selv gennem BørneTelefonen og HØRT (Børns Vilkårs rådgivningstilbud til unge) og i mødet med børn og unge igennem undersøgelser og undervisning. Vi har et bredt fagligt netværk og samarbejder ofte med andre NGO'er og vidensaktører, som fx Red Barnet, Center for Digital Pædagogik og Medierådet.

5. Temaer og arbejdsgrupper

TEMA 1:

Søvn og digitale vaner

Formål: Dette tema er en af anbefalingerne fra §17.4 opgaveudvalget 'Mindre psykisk sårbarhed med fokus på teknologiens og især sociale mediers rolle', hvorfor det allerede er et fokusområde. Temaet skal derfor tænkes ind som et vigtigt element i eksisterende indsatser og samarbejder.

På temamødet for ungdomsuddannelser og FGU i 2022 om unge og søvn, er det en anbefaling at arbejde videre med en helhedsorienteret indsats på tværs af grundskole og ungdomsuddannelse. De unge skal opleve en sammenhængende indsats, så der bygges videre på de gode vaner, som de unge kan fastholde videre i uddannelsessystemet.

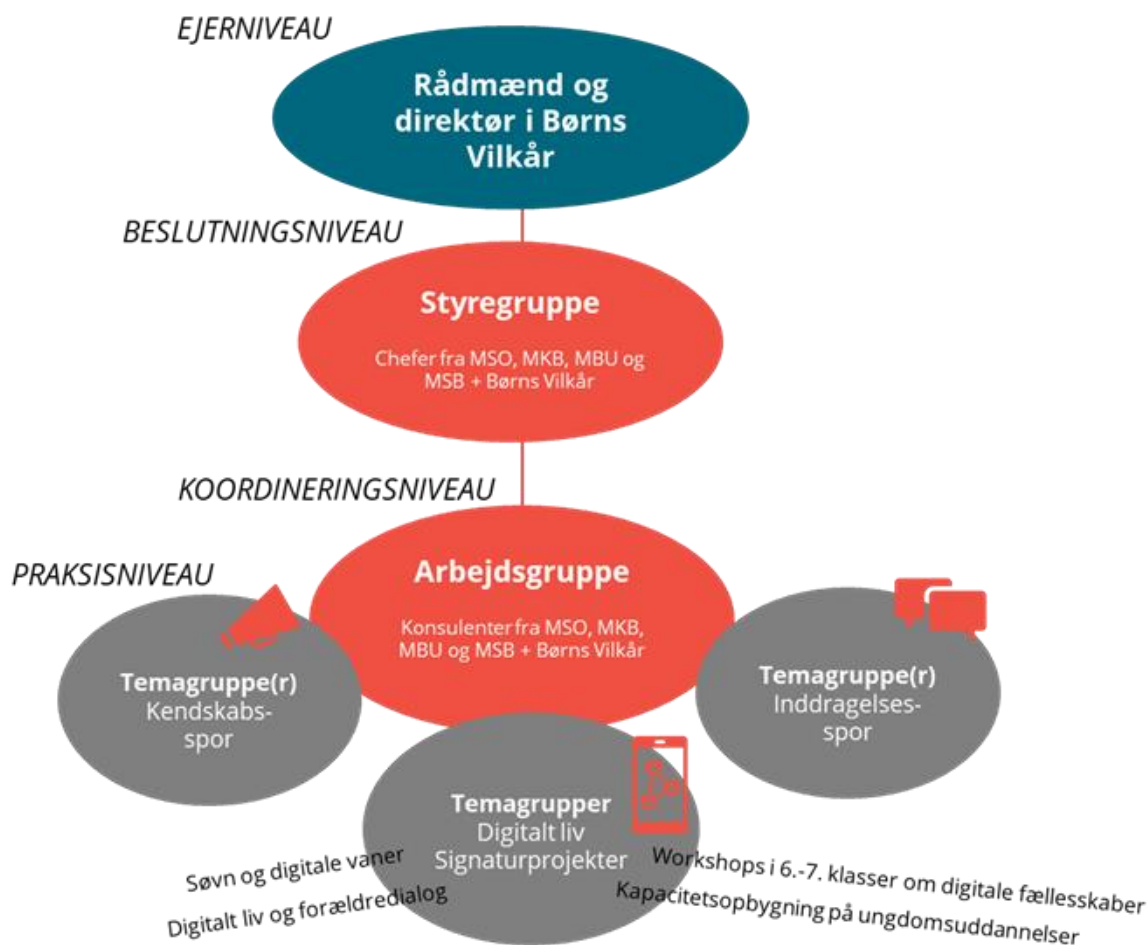
	<p><u>Mål</u>: At sikre at børn og unge udvikler og fastholder gode søvn- og digitale vaner, som sikrer optimale betingelser for deres indlæring og understøtte deres mentale sundhed og trivsel.</p> <p><u>Interessenter</u>: Går på tværs af alle magistratsafdelinger</p> <p><u>Målgruppe</u>: En helhedsorienteret indsats som rummer forskellige elementer alt afhængig af, om der arbejdes med søvn i grundskole eller på ungdomsuddannelse/FGU.</p> <p><u>Rammer og ressourcer</u>: Der er ikke afsat midler til dette fokusområde i regi af §17.4. I MBU skal disse aktiviteter tænkes ind i allerede eksisterende indsatser.</p> <p><u>Tidsperspektiv</u>: Arbejdet med dette tema vil kræve en fælles udviklings- og afprøvningsfase i løbet af 2023. Indsatser vil formentlig først blive bredere implementeret fra 2024. Det er vigtigt, at aktiviteterne planlægges tæt på hver magistratsafdeling, så det bliver aktiviteter, der relativt hurtigt kan sættes i gang og supplere det allerede eksisterende arbejde på feltet. I MBU afventer vi dog indstillingen vedrørende udmøntningen af §17.4, som først fremsendes efter sparekataloget er vedtaget af Byrådet i starten af 2023.</p> <p><u>Deltagere i arbejdsgruppen</u>: Repræsentanter fra MSO, MBU, MSB, MKB, Børns Vilkår samt evt. 2-3 unge.</p> <p><u>Evaluering / læring</u>: Erfaringsopsamlingen afhænger af, hvilke indsatser der igangsættes.</p>
<p>TEMA 2: Digitalt liv og forældredialog</p>	<p><u>Formål</u>: På tværs af magistratsafdelinger ses et stort behov for at styrke forældrenes viden på det digitale område og deres funktion som vigtige rollemodeller. Der opleves et stort behov for at styrke dialogen mellem skole, fritidsinteresser og hjem, så trivsel i børnenes digitale liv gøres til et fælles anliggende og et fælles ansvar. Dette tema ligger inden for anbefalingerne i §17.4, hvorfor det allerede er et fokusområde. Temaet skal derfor tænkes ind som et vigtigt element i eksisterende indsatser og samarbejder.</p> <p><u>Interessenter</u>: Forældreorganisationer og dagtilbud, skoler, klubber, fritidstilbud mv.</p> <p><u>Rammer og ressourcer</u>: Der er ikke afsat midler til dette fokusområde i regi af §17.4. I MBU skal disse aktiviteter tænkes ind i allerede eksisterende indsatser.</p> <p><u>Tidsperspektiv</u>: Dette indsatsområde kan formentlig relativt hurtigt igangsættes, idet Børns Vilkår har viden, erfaringer og koncepter, der kan trækkes på. Det er vigtigt, at aktiviteterne planlægges tæt på hver magistratsafdeling, så det bliver aktiviteter, der hurtigt kan</p>

	<p>sættes i gang og supplerer det allerede eksisterende arbejde på feltet. I MBU afventer vi dog indstillingen vedrørende udmøntningen af §17.4, som først fremsendes efter sparekataloget er vedtaget af Byrådet i starten af 2023.</p> <p><u>Deltagere i arbejdsgruppen:</u> Repræsentanter fra MSO, MBU, MSB, MKB fx fagkonsulenter, skoleledere, videnspersoner fra Børns Vilkår, forældrerepræsentanter samt 2-3 unge.</p> <p><u>Evaluering / læring:</u> Erfaringsopsamlingen afhænger af, hvilke indsatser der igangsættes.</p>
<p>TEMA 3: Forløb i grundskoler</p>	<p><u>Formål:</u> At imødekomme efterspørgsel om elevforløb/workshops om digitale fællesskaber i grundskolen på 6.-7. årgang.</p> <p><u>Form:</u> Aktiviteten indebærer, at MBU tilbyder Børns Vilkårs workshop <i>Digitale fællesskaber gratis</i> (efter først til mølle-princip).</p> <p><u>Interessenter:</u> Ledere, lærere og pædagoger i grundskolen.</p> <p><u>Rammer og ressourcer:</u> I regi af §17.4-udvalget er denne aktivitet MBU's bud på deres bidrag ind i signaturprojektet om digitalt liv. Aktiviteten vil kunne sættes i gang ved partnerskabets start. Med midlerne fra §17.4-udvalget kan MBU finansiere et vist antal workshops. MBU's forslag er at tilbyde gratis workshops for alle 6. år-gange indtil sommerferien. Derefter vurderes det, om der er midler til at udvide målgruppen til 7. årgang/hele udskolingen i efteråret 2023. Midlerne fra §17.4-udvalget er engangsmidler, der skal bruges i 2023.</p> <p><u>Tidsperspektiv:</u> Dette indsatsområde kan relativt hurtigt igangsættes, idet Børns Vilkår har et færdigudviklet og velafprøvet workshopkoncept. Aktiviteten løber i 2023.</p> <p><u>Evaluering/læring:</u> Der evalueres løbende på udbud/efterspørgsel og elevernes og lærernes oplevelser af workshoppen, som kan bruges i det videre udviklingsarbejde i partnerskabet. Arbejdet med at fastholde viden lokalt på skolerne efter besøget fra Børns Vilkår skal tænkes sammen med den lokale De32 og skolens repræsentant i Forebyggelsesnetværket.</p>
<p>TEMA 4: Forsøg med kapacitetsopbygning på ungdomsuddannelser /FGU</p>	<p><u>Formål:</u> Sammen med udvalgte ungdomsuddannelser afsøges det, hvad behovet er i forhold til at udvikle en målrettet indsats for unge med tegn på mistrivsel, som har brug for hjælp til at strukturere deres hverdag relateret til trivsel og digitale vaner. Fokus er på at styrke samarbejdet om at få flere unge ind i positive fællesskaber.</p> <p><u>Interessenter:</u> Rektornetværket, Uddannelsesrådet mv.</p>

	<p><u>Rammer og ressourcer:</u> Sammen om sund uddannelse i Folkesundhed Aarhus, afdeling Frydenlund (MSO) tilbyder at samarbejde med ungdomsuddannelser og FGU om at forbedre de unges sundhed og trivsel. Sammen ser de på, hvilke indsatser, der er behov for samt på hvem, der udbyder indsatser, der kan bidrage til at løfte opgaven. Et af de områder Folkesundhed Aarhus samarbejder med uddannelserne om er <i>Digitalt liv</i> under det strategiske spor i Sundhedspolitikken <i>Trivsel og livsglæde</i>.</p> <p><u>Ungeinddragelse:</u> De unge selv skal løbende høres, inddrages og involveres fx via ung-til-ung dialogforløb i fysiske fællesskaber eller elevrådsrepræsentanter.</p> <p><u>Tidsperspektiv:</u> Arbejdet med dette tema vil kræve en fælles udviklings- og afprøvningsfase i løbet af 2023. Indsatser vil formentlig først blive bredere implementeret fra 2024.</p> <p><u>Deltagere i arbejdsgruppen:</u> Repræsentanter fra Folkesundhed Aarhus, afdeling Frydenlund (MSO), MBU, MSB, Børns Vilkår samt evt. 2-3 unge</p> <p><u>Evaluering / læring:</u> Arbejdet kvalificeres løbende i Rektornetværket samt Uddannelsesrådet, hvor deltagerkredsen er bred og repræsenterer samtlige ungdomsuddannelser, herunder FGU og erhvervsuddannelser. Erfaringsopsamlingen afhænger ligeledes af, hvilke indsatser der igangsættes.</p>
6. Organisering	
<p>Arbejdet i partnerskabet er organiseret, som det fremgår af figuren her.</p> <p>I partnerskabets første år etableres der temagrupper inden for spor 1 (kendskab) og spor 2 (digitalt liv) hurtigst muligt efter underskrivelsen af partnerskabsaftalen, mens temagruppen under spor 3 (inddragelse) først etableres senere på året.</p> <p>I løbet af december 2022 og januar 2023 findes der deltagere til alle grupper inden for spor 1 og 2 og de første møder kalendersættes i marts måned 2023. Grupperne kan udvikle sig over tid, alt efter hvordan arbejdet skrider frem og behovene udvikler sig.</p> <p>I hver temagruppe udpeges en mødeleder, der står for at facilitere møderne og sikre fremdrift og dialog med den koordinerende arbejdsgruppe.</p>	

Organisering

- af partnerskabsaftalen mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår

7. Kommunikation

Der udarbejdes et fælles debatindlæg med fokus på samarbejdet om børn og unges digitale liv. Indlægget forventes klar medio/ultimo februar 2023.

Herudover vil vi løbende opsamle erfaringer fra arbejdet og formidle disse internt og eksternt.

Al kommunikations arbejde vil blive understøttet af kommunikations- og pressekyndige medarbejdere fra både Aarhus Kommune og Børns Vilkår. Styregruppen godkender alle planer om kommunikation.

8. Tids- og procesplan

En samlet tids- og procesplan kan ses i bilag 3.

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge
Dato 7. juni 2021

Anbefalinger fra opgaveudvalget for mindre psykisk sårbarhed

1. Resume

Byrådet nedsatte i 2018 Opgaveudvalget for mindre psykisk sårbarhed med deltagelse af byrådsmedlemmer og eksterne medlemmer. Udvalget skulle primært have fokus på teknologier – særligt de sociale mediers – rolle i forhold til psykisk sårbarhed blandt børn og unge.

Udvalget har drøftet en række aspekter af digitale mediers betydning for børn og unges mentale sundhed og formuleret 11 anbefalinger rettet mod børn og unge, deres forældre og professionelle

Børn og Unge vil med denne indstilling, som er tilpasset efter endt høring, tage hul på at omsætte anbefalingerne med en række initiativer inden for det eksisterende budget. Udmøntning af mere varige indsatser forudsætter, at partierne fremsender budgetforslag herom, og at området prioriteres ved kommende budgetforhandlinger

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet tager anbefalingerne fra Opgaveudvalget for mindre psykisk sårbarhed til efterretning.

At 2) byrådet tiltræder Børn og Unges forslag til udmøntning af anbefalingerne som beskrevet i afsnit 5.

3. Baggrund

Byrådet vedtog i juni 2018 at nedsætte et opgaveudvalg for mindre psykisk sårbarhed, der skulle have fokus på

teknologis – særligt de sociale mediers - rolle i forhold til psykisk sårbarhed.

Udvalgets anbefalinger og oplysninger om udvalgets sammensætning og arbejds måde findes i bilag 1.

Børn og Unge har 23. april 2021 fået overdraget anbefalingerne og foreslår med indstillingen en række initiativer til udmøntning. En del af anbefalingerne kan umiddelbart omsættes af Børn og Unge, mens andre kræver udvikling og modning af nye ideer i samspil med de øvrige magistratsafdelinger og andre aktører.

4. Effekt

Børn og Unge har allerede mange indsatser vedrørende børn og unges digitale liv. Fokus er i høj grad på, hvordan og hvornår medier kan bruges hensigtsmæssigt, hvordan de virker, og hvordan man kan undgå de risici, der er forbundet med især sociale medier.

Udvalget peger på et behov for at supplere den tilgang med indsatser, der tager udgangspunkt i den viden, vi har om det gode børneliv og sunde fællesskaber. Indsatser der tager udgangspunkt i en almen sundhedsfremmende tankegang.

Samtidig er det blevet tydeligt, at der er brug for at stille viden til rådighed både for forældre og det pædagogiske personale, der arbejder med brug af digitale medier i Børn og Unges tilbud. Det handler bl.a. om, at både børn, forældre og professionelle bør have viden om de adfærdssigns, der er bygget ind i mange spil og sociale medier. Mekanismer skabt til i det ubevidste at fastholde opmærksomheden længere end ønsket.

Børn og Unge forventer, at udmøntning af anbefalingerne dels vil styrke arbejdet med digital mediebrug i dagtilbud, skoler og fritidstilbud - og dermed børnenes og de unges brug heraf - og dels bidrage til, at forældre bedre kan gå i dialog med deres børn om brugen af digitale medier og sætte rammer for den.

5. Ydelse

Børn og Unge bakker op om opgaveudvalgets anbefalinger.

Nedenfor findes overskriften for hver anbefaling sammen med en beskrivelse af Børn og Unges forslag til udmøntning. De samlede anbefalinger findes i bilag 1.

1 Udvalget anbefaler, at Aarhus Byråd vedtager en strategi for arbejdet med at fremme børn og unges mentale sundhed og livsmestring

Anbefalingen refererer til "Et ståsted for arbejdet med mental sundhed", som er udarbejdet i Børn og Unge.

Det videre arbejde med at omsætte "ståstedet" vil ske efter drøftelser med Børn og Ungeudvalget og er på den vis Børn og Unges udmøntning af opgaveudvalgets anbefaling.

2 Alle børn og unge skal have adgang til rummelige, fysiske fællesskaber

Anbefalingen peger i høj grad på Børn og Unges daglige arbejde for at sikre og højne kvaliteten i alle tilbud på 0-18 årsområdet. Aktuelle eksempler er minimumsnormeringer i dagtilbud og projektet "flere i folkeskolen" med fokus på at understøtte tilvalg af folkeskolens brede fællesskaber. Også implementeringen af den fritidspædagogiske vision er et centralt element, når adgang til fysiske fællesskaber skal sikres for større børn og unge.

Men de kommunale tilbud på Børn og Unges område kan ikke stå alene. Rummelige fysiske fællesskaber findes mange andre steder - både i foreningsregi, i andre offentlige tilbud og mindre organiserede fællesskaber. I forbindelse med høringen er der peget på flere tiltag, der kan være med til at bygge bro til de fællesskaber (se høringsvar fra Kultur og Borgerservice og Århus Ungdommens Fællesråd). Mere fokus på introduktion til foreningslivet og ledsagelse af sårbare børn og unge kan være muligheder. Det samme kan flere fysiske mødesteder som foreslået af oplandsudvalget.

Børn og Unge bakker op om disse intentioner. Det skal nævnes, at Børn og Unge allerede arbejder for at styrke

samarbejdet med foreningslivet. SFO'erne skal som en del af corona-trivselspakken spille en aktiv rolle i at formidle fritids-, sports- og kulturtilbud til børn og deres forældre, ligesom der også er afsat en samarbejdspulje til skoler og foreninger som formidles via ULFiAarhus¹.

3 Alle børn og unge skal gives alderstilpasset viden
Børn og Unge genkender behovet for at udbrede viden om digitale medier på 0-6 årsområdet. Der er ikke en central indsats, der specifikt adresserer (forældre til) småbørns digitale dannelse i Aarhus Kommune. Der er behov for mere systematisk at tilbyde understøttelse af både forældre og professionelle.

Flere aktører arbejder på den front. F.eks. samarbejder fire kommuner med Medierådet for Børn og Unge om at udvikle materiale, og Center for Børneliv² har udgivet materiale rettet mod småbørn. Børn og Unge vil samle og formidle den viden, der findes og er undervejs om mediebrug på 0-6-årsområdet, f.eks. via Sundhedsplejen og oplysningsmateriale i dagtilbud.

For ældre børn og unge findes flere tilbud. "Digital dannelse i 4. klasse" og "Kritisk tænkning på nettet i 8. klasse" kan nævnes. I SFO er forløbet "Digital Tryghed 24/7", der er en del af Aarhus Kommunes tryghedsstrategi, på vej. Børn og Unge foreslår at opdatere og supplere forløbene, så alle elever kan møde relevant viden mindst tre gange i løbet af skoleforløbet i henholdsvis indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling.

Det kan være undervisning fra egne lærere, men også centralt ansat personale; forløb fra eksterne samarbejdspartnere og skolernes ældste elever kan tænkes med. F.eks. udbyder Børns Vilkår workshoppen "Vores digitale fællesskaber".

4 Hvis E-sport og gaming finder sted i kommunale tilbud, skal det være en kvalificeret, pædagogisk aktivitet

¹ ULF: Undervisnings- og Lærings Forløb i Aarhus. Se mere her: [Samarbejdspuljen for skoler og foreninger | ulfi aarhus.dk](https://ulfi aarhus.dk)

² Centrets aktiviteter er pr. 1. januar 20121 overført til Børns Vilkår

E-sport og gaming er udbredte og efterspurgte aktiviteter i fritidstilbuddene, men der er brug for en mere bevidst tilgang til den aktivitet. Børn og Unge har i arbejdet med den fritidspædagogiske vision haft opmærksomhed på netop det forhold. I visionen hedder det:

UngiAarhus intensiverer og professionaliserer sit arbejde med det digitale vilkår i børn og unges liv. Det sker sammen med børnene, de unge og deres forældre.

Anbefalingen tages med i det videre arbejde. Der vil i den forbindelse være opmærksomhed på aldersmærkninger og på hvilke spil, der indholdsmæssigt matcher det øvrige pædagogiske arbejde i fritidstilbuddene. Desuden vil muligheden for øget samarbejde med bibliotekerne på dette område blive undersøgt.

5 Der skal være særlig opmærksomhed på udsatte børn og unge

Ikke alle børn og unge profiterer af "brede" indsatser. Børn og Unge genkender behovet for særligt fokus på udsatte børn og unge som supplement til initiativer med bredt forebyggende sigte.

Børn og Unge vil arbejde for at tilrettelægge særlige forløb i forbindelse med lektiecafeer og andre aktiviteter målrettet udsatte børn og unge. Sociale Forhold og Beskæftigelse samt Kultur og Borgerservice inddrages i arbejdet.

I forbindelse med høringen har Kultur og Borgerservice peget på flere tiltag, som kan intensiveres og udbredes yderligere, f.eks. en håndholdt indsats for at hjælpe udsatte børn ind i foreningslivet og Special-sport-guiden.

6. Kommunen skal stille relevant og opdateret viden til rådighed for forældrene

Mange aktører - både offentlige, private og interesseorganisationer - har arbejdet med børns og unges mediebrug. Samtidig går udviklingen så hurtigt, at megen information hurtigt forældes. Det gør det svært som forælder at sortere og vælge mellem de mange kilder.

Derfor vil Børn og Unge samle og formidle et overblik over viden om børn og unges brug af digitale medier. I udvælgelsen vil der blive lagt vægt på materiale, der understøtter andre vedtagne politikker og strategier, herunder anbefalingerne fra Opgaveudvalget, Børne- og ungepolitikken, forebyggelsesstrategien og tryghedsstrategien. Overblikket vil både blive formidlet via aarhus.dk og andre kanaler for at sikre, at informationen når så mange som muligt. Det kan være i form af pjecer, film og henvisninger fra sociale medier, ligesom muligheden for samarbejde med bibliotekerne vil blive afsøgt.

7. Der er brug for fælles viden og gerne fælles holdninger

Brug af digitale medier rejser en række spørgsmål, som kalder på drøftelser med andre forældre og måske fælles aftaler. Hvornår er det et godt tidspunkt med den første telefon? Hvilke spil og sociale medier er passende hvornår? Måske kan forældregruppen aftale, hvornår man *ikke* er online og skabe basis for fysiske fællesskaber. Både unge og forældre har efterlyst rum for fælles drøftelser.

Børn og Unge vil stille materiale og understøttelse til rådighed, som iscenesætter de drøftelser. Tilbuddene ses i sammenhæng med anbefaling 3 og 6 om viden til børn, unge og forældre. F.eks. et format som de eksisterende Samtale-Mellem-Generationer tilbud.

8. Søvn er vigtigt

Børn og Unge har allerede fokus på søvn som en afgørende forudsætning for børn og unges trivsel og læring. F.eks. beskriver en børnelæge vigtigheden af søvn og gode søvnritualer i den kommende indsats Digital tryghed 24/7.

Søvn vil også fremover blive tænkt med som et vigtigt element ved formidling af viden til både forældre, børn og unge og ved kompetenceudvikling af personale. Se også anbefaling 3, 6, 7 og 10.

9. Alle kommunale tilbud skal have principper for anvendelsen af digitale medier

Skolerne har i forbindelse med brugen af chromebooks i undervisningen haft en del af drøftelsen. Materialet, der blev udarbejdet i den forbindelse, vil blive suppleret og

videreudviklet, dels til brug i fritidstilbud, dels til fornyede drøftelser i skolebestyrelserne i takt med, at de nuværende principper skal revideres. Dertil vil Børn og Unge udarbejde inspirationsmateriale til bestyrelserne for dag- og fritidstilbud. Materialet samtænkes med de forældrerettede anbefalinger, der også kan drøftes i bestyrelserne.

10. Personalets viden og kompetencer skal løftes

Digitale medier og gaming er en så integreret del af børn og unges liv og hverdag, at personalet skal kunne foregribe de risici, der kan være, men også kunne gribe og udnytte de positive potentialer.

Det kræver, at personalet i både dagtilbud, skoler og fritidstilbud har den nødvendige viden og kompetence til at kunne agere pædagogisk på denne arena. Det har mange medarbejdere allerede, mens andre har behov for at få suppleret deres viden. Derfor ønsker Børn og Unge at stille viden og tilbud om kompetenceudvikling til rådighed for medarbejdere i både dagtilbud, skoler og fritidstilbud.

Samtidig er det vigtigt, at kommende generationer af fagprofessionelle sættes i stand til at arbejde med det digitale liv som en integreret del af fremtidens pædagogik og undervisning. Børn og Unge vil rejse emnet i relevante samarbejdsfora.

11. Fra KRAM til KRAMS

Det er meget relevant at tænke skærmbrug – eller rettere sunde skærmvaner – ind i arbejdet med trivsel, livsstring og mental sundhed. Det gælder både i strategier og politikker og i konkrete indsatser, især i PPR's regi og i Sundhedsplejens vejledning til forældre³.

Derfor vil Børn og Unge foranstalte tilførsel af viden, f.eks. i form af temadage for PPR's og Sundhedsplejens personale. Muligheden for samarbejde med de øvrige magistratsafdelinger om fælles initiativer vil blive afsøgt.

³ Det skal bemærkes, at S er blevet brugt til at beskrive andre sundhedsudfordringer, f.eks. seksualitet, søvn og stress. Der skal derfor være opmærksomhed på benævnelsen.

6. Organisering

Et udkast til indstillingen har været i høring fra den 24. april til den 21. maj. Herunder har der været holdt et åbent høringsmøde, og indstillingen har været drøftet i Børn og Unge-udvalget. Se bilag 2 om høringsprocessen og -resultaterne. De samlede hørings svar findes i bilag 3.

Arbejdet med at omsætte anbefalingerne forankres i Børn og Unge. Det sker i samarbejde med de øvrige magistratsafdelinger, områdets interessenter og Børn og Unge-udvalget.

7. Ressourcer

Der er i en periode behov for en særligt fokuseret indsats for at supplere de eksisterende tiltag. Der skal blandt andet stilles ny viden til rådighed for både børn og unge, for personale og for forældrene. Børn og Unge vil afsætte samlet 1.000.000 kr. af opsparede midler i perioden 2022-2023 til at påbegynde udmøntningen.

Børn og Unge vil dermed tage de første skridt for at styrke og supplere indsatserne for, at de aarhusianske børn og unge får en tryk, rammesat og hensigtsmæssig brug af digitale medier.

Der vil være behov for at tilføre ressourcer, hvis alle anbefalinger skal udmøntes, og indsatserne fastholdes.

Især anbefaling 2 om rummelige fysiske fællesskaber, 3 om alderstilpasset viden, 5 om særlig opmærksomhed på udsatte børn unge og 10 om løft af personalets viden og kompetencer kalder på varige indsatser. Prioritering af varigt, udvidede indsatser henvises til budgetforhandlingerne og kan belyses nærmere i den forbindelse.

Thomas Medom

/

Martin Østergaard Christensen

Bilag

Bilag 1: Anbefalinger fra udvalget for mindre psykisk sårbarhed

Bilag 2: Høringsnotat

Bilag 3: Samlede høringssvar

Tidligere beslutninger

Nedsættelse af §17.4-udvalg for byrådsperioden 2018-2021. Byrådet 6. juni 2018.

Sagsnummer: 21/027695-16

Antal tegn: 13.999

Strategi og Udvikling

Sagsbehandler: Søren H. L. Nielsen

Tlf.: 89 40 47 16

E-post: shln@aarhus.dk

Beslutningsmemo

8. august 2022

Side 1 af 3

Emne **Udkast til partnerskabsaftale**
Til Rådmand

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på at få Rådmandens perspektiver på et muligt partnerskab med Børns Vilkår, inden MBU forpligter sig administrativt på de kommende møder (se tidsplan nedenfor). Punktet er dermed til drøftelse. Sagen har ikke været behandlet i chefgruppen.

På baggrund af henvendelse fra Børns Vilkår har en mulig partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår været drøftet i forskellige fora: Direktørforum, Sundhedsstyregruppen og på fælles rådmandsmøde mellem rådmændene fra MSB og MBU.

Der er nedsat en arbejdsgruppe med konsulenter fra hhv. MBU, MSB, MSO og MKB, som har udarbejdet et udkast til en partnerskabsaftale samt en kortlægning af mulige samarbejdsmuligheder med Børns Vilkår (begge dokumenter fremgår som bilag).

En partnerskabsaftale giver mulighed for et mere struktureret og koordineret samarbejde med Børns Vilkår, end Aarhus Kommune har nu. Med udgangspunkt i partnerskabsaftalen vil det være muligt på tværs at følge, hvorvidt samarbejdet lever op til formålet, og i sidste ende skal skabe mere værdi for børnene og de unge. Samtidig giver et struktureret og formelt samarbejde mulighed for mere sammenhæng og koordination på tværs i kommunen om samarbejder med eksterne organisationer.

Tidsplan fremsendt af MSO:

- 18. august: Sundhedsstyregruppen drøfter og kvalificerer udkastet til partnerskabsaftalen.
- 22. august: Sundhedsstyregruppen mødes med direktør for Børns Vilkår og afdelingschef i Aarhusafdelingen for at forventningsafstemme, drøfte og kvalificere partnerskabsaftalen.
- 7. september: Direktørgruppen orienteres om partnerskabsaftalen.
- 26. september: Der er reserveret et møde mellem Rådmænd fra MBU, MSB, MSO og MKB og direktør for Børns Vilkår, Rasmus Kjeldal, med henblik på at underskrive partnerskabsaftalen.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Udvikling og Tilsyn

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon:
41 85 48 90

Direkte e-mail:
nastr@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Nanna Strøm Rasmussen

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

8. august 2022
Side 2 af 3

Det indstilles, at Rådmanden drøfter det foreløbige udkast til en partnerskabsaftale (Bilag 1), da PF-ledergruppen har følgende opmærksomhedspunkter:

- 1. Organisatorisk placering af styregruppe i AAK*
Lige nu er opgaven med at udforme partnerskabsaftalen forankret i Sundhedsstyregruppen. Det er dog ikke nødvendigvis hensigtsmæssigt, at Sundhedsstyregruppen er styregruppe for partnerskabet fremadrettet. I eks. samarbejdet med Homestart er aftalen forankret i en styregruppe på tværs af MSB og MBU.
- 2. Partnerskab der skaber værdi for børnene og de unge*
Der skal være et stærkt fokus fremadrettet på, hvordan vi sikrer, at partnerskabet skaber værdi for børnene og de unge. Det er desuden vigtigt, at det bliver muligt at følge op på effekterne af aftalen, hvis MBU indgår i et formelt partnerskab med Børns Vilkår.
- 3. Efter partnerskabsaftalen er indgået*
I udkastet til partnerskabsaftale er der ikke fastlagt krav om at sætte nye ressourcer ind i samarbejdet, ligesom det heller ikke er afklaret, hvilke indsatser kommunen forventer af Børns Vilkår.
- 4. Konsekvenser af at indgå i en partnerskabsaftale med én organisation (Børns Vilkår) frem for andre*
Ved indgåelse af partnerskabsaftalen skal der være opmærksomhed på, hvad det betyder for samarbejdet med andre organisationer, fx Røde Kors, Red Barnet, Mødrehjælpen.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Det forventes at en partnerskabsaftale på tværs af kommunen vil kunne sikre et stærkere og mere koordineret samarbejde på tværs og i samarbejdet med Børns Vilkår til gavn for børnene og de unge. Det må forventes, at der vil være andre frivillige organisationer, som fremadrettet ønsker en partnerskabsaftale med kommunen jf. pkt. 2.4 ovenfor.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Magistratsafdelingerne er på nuværende tidspunkt ikke forpligtiget til at afsætte ressourcer til partnerskabet. Hverken til deltagelse i styregruppe mv., eller til konkrete samarbejder med Børns Vilkår.

5. Videre proces og kommunikation

Jf. tidsplanen drøfter Sundhedsstyregruppen partnerskabsaftalen og direktørforum orienteres om partnerskabsaftalen forud for evt. underskrivelse af Rådmændene og Børns Vilkår.

8. august 2022
Side 3 af 3

Der udestår som nævnt en afklaring af, hvor en styregruppe for partnerskabet organisatorisk skal forankres i Aarhus Kommune forud for en eventuel indgåelse i et partnerskab.

Når partnerskabsaftalen er underskrevet, skal der ligeledes udformes en proces- og handlingsplan mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår.

Bilag 1: Udkast til partnerskabsaftale Aarhus Kommune og Børns Vilkår

Bilag 2: Kortlægning af samarbejdsmuligheder mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår¹

¹ Kortlægningen af samarbejdsmuligheder med Børns Vilkår er et dynamisk dokument og derfor ikke udtømmende.

15. december 2022
Side 1 af 5

Emne **Partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår**
Til Chefgruppen d. 22.12.22

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen fremsender forslaget med henblik på at orientere chefgruppen om Børn og Unges deltagelse i partnerskabsaftale med Børns Vilkår. Partnerskabsaftalen er tidligere besluttet af rådmanden på Rådmandsmøde d. 18. august 2022. Samtidig ønskes en drøftelse af chefgruppens perspektiver ift. det videre samarbejde indenfor partnerskabsaftalen.

Sundhed og Omsorg, Sociale Forhold og Beskæftigelse, Kultur og Borgerservice samt Børn og Unge indgår en partnerskabsaftale med Børns Vilkår. Partnerskabsaftalen skal understøtte arbejdet med børn og unges sundhed og trivsel i Aarhus Kommune. Målgruppen for samarbejdet er børn og unge i aldersgruppen 0-24 år.

Målet med partnerskabsaftalen er at samarbejde om indsatser, der allerede er færdigudviklede og velafprøvede, og som således kan udbredes og igangsættes til gavn for flere grupper af børn og unge. Aftalen har også et mere langsigtet spor med fokus på udvikling af specifikke indsatser og målgrupper. Partnerskabsaftalen udmøntes i en konkret handleplan med specifikke mål, succeskriterier og aftaler om økonomi og rollefordeling. Handleplanen skal revideres årligt.

Der er valgt tre spor i partnerskabsaftalen:

- 1) **Kendskabet** til Børns Vilkår skal styrkes – med fokus på dialog og samarbejde om bl.a. en bisidderordning.
- 2) Partnerskabet skal i det første år sætte fokus på **børn og unges digitale liv med signaturprojektet 'Digitalt liv'**.
- 3) På et senere tidspunkt vil der i partnerskabet blive sat strategisk fokus på **børne- og ungeinddragelse** med afsæt i Aarhus Kompasset og bevægelsen mod mere relationel velfærd.

Styregruppen for partnerskabsaftalen har besluttet, at spor 2 "Digitalt liv" er det første, der sættes i gang som partnerskabsaftalens signaturprojekt.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Fritid, Uddannelse og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 41 85 90 56
Direkte telefon: 41 87 43 83

Direkte e-mail:
rsoan@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Anne Sofie Skare Rasmussen
Ulla Parbo

15. december 2022
Side 2 af 5

”Digitalt liv” har sammenhæng med anbefalingerne fra §17.4 udvalget for mindre psykisk sårbarhed med fokus på teknologiens rolle (bilag 3). Området har Børns Vilkår meget viden om samt tilhørende indsatser indenfor.

Arbejdet med spor 1 ’kendskabet til hinanden’ påbegyndes, når samarbejdet starter. Partnerskabsaftalen strækker sig over 3 år, og spor 3 ikke er påbegyndt endnu.

Under spor 2, signaturprojektet ”Digitalt liv”, arbejdes der i første omgang videre med fire temaer. (se bilag 2 for beskrivelsen af signaturprojektet). De fire temaer er:

1. Digitalt liv og søvn
2. Forældredialog
3. Forløb i grundskoler
4. Forsøg med kapacitetsopbygning på Ungdomsuddannelser

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles at

- Chefgruppen orienteres om indholdet i partnerskabsaftalen mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår.
- Chefgruppen drøfter Børn og Unges bidrag til partnerskabsaftalen, med særligt fokus på signaturprojektet ”Digitalt liv”
- Chefgruppen drøfter punkterne med henblik på videre indstilling til Rådmanden.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Parallelt med denne partnerskabsaftale mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår forestår arbejdet med udmøntningen af anbefalingerne fra §17.4 udvalget ”Mindre psykisk sårbarhed”.

Signaturprojektet ’Digitalt liv’ kobles sammen med udmøntningen af §17.4 anbefalingerne, og supplerer det allerede eksisterende arbejde, som Børn og Unge har med børn og unges digitale liv.

Børn og Unge har flere indsatser, som signaturprojektet kan supplere – blandt andet; *Digital Tryghed 24/7* til 0-3. Klasse, *Digital Dannelse* i 4. klasse, *Kritisk Tænkning på Nettet* i 8. klasse, Temapakken *Sociale Medier i Samtale Mellem Generationer* til 7. -9. Klasse og fokus på digitale

sexkrænkelser i beredskabet '*Respekt for Grænser*'. Signaturprojektet kan være med til at imødekomme, at Børn og Unge ikke selv har gratis tilbud om digitalt liv til eleverne i 6. årgang.

15. december 2022
Side 3 af 5

Børn og Unges bidrag til signaturprojektet bliver at kunne tilbyde 6. årgang på skolerne gratis workshops, da disse workshops kan finansieres via midlerne fra §17.4 udvalget. Skolerne beslutter selv, hvorvidt de vil tage imod tilbuddet.

I det De32, som står for afholdelsen af *Digital dannelse i 4. klasse*, står til at blive sparet væk, skal indsatsen gentænkes i Børn og Unge. Indstillingen til chefgruppen vedr. udmøntningen af §17.4 anbefalingerne fremsendes derfor først til chefmøde primo februar 2023, da besparelsen har indflydelse på prioriteringen og udmøntningen af forslagene fra §17.4 udvalget.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Der er ikke givet økonomi til partnerskabsaftalen med Børns Vilkår ud over de medarbejderressourcer, der knytter sig til koordinering og samarbejde. Børn og Unges eventuelle økonomiske bidrag til signaturprojektet "Digitalt liv" kobles sammen med de engangsmidler på 1. mio. kr., der er øremærket til udmøntning af anbefalinger fra §17.4 udvalget. Disse midler kan således finansiere de workshops om "digitalt liv", som skolerne kan bestille gennem Børns Vilkår.

Der vil ifm. den planlagte chefgruppeindstilling vedr. udmøntning af §17.4 anbefalingerne blive drøftet, hvor stor andel af midlerne fra §17.4, der kan afsættes til workshops i partnerskabsaftalens signaturprojekt "Digitalt liv" med Børns Vilkår. Indstillingen vedr. §17.4 vil forslå at der afsættes 200.000 kr. da det vil svare til, at vi vil kunne tilbyde ca. 120 workshops til skolerne i 2023.

De øvrige udvalgte temaer i signaturprojektet 'Digitalt liv' kan indeholdes i allerede eksisterende pædagogiske indsatser i MBU.

5. Videre proces og kommunikation

Partnerskabsaftalen underskrives af de fire rådmænd (MSO, MBU, MKB, og MSB) og direktør i Børns Vilkår i forbindelse med, at Børns Vilkår d. 28. februar 2023 åbner deres nye lokaler i Æggepakkeriet, som danner ramme for en udvidelse af indsatsen i Aarhus (se bilag 1 for Partnerskabsaftalen).

Der er nedsat en styregruppe og arbejdsgruppe på tværs af magistratsafdelingerne og Børns Vilkår. Fra Børn og Unge er chef for Sundhed, May-Britt Kullberg medlem af styregruppen og konsulent fra PUF, Anne Sofie Skare Rasmussen, sidder i arbejdsgruppen.

15. december 2022
Side 4 af 5

I forbindelse med partnerskabsaftalen og åbningen af Æggepakkeriet ultimo februar udsender de fire rådmænd og direktøren for Børns Vilkår et debatindlæg. Debatindlægget vil bl.a. beskrive udfordringerne omkring børn og unges trivsel og arbejdet med signaturprojektet. Chefgruppen bliver orienteret om debatindlægget, som skal godkendes af direktør og rådmænd i de fire magistratsafdelinger, som er en del af partnerskabsaftalen.

Tidsplanen for arbejdet med signaturprojektet i Børn og Unge

Dato/måned	Opgave
D. 22.12.22	Partnerskabsaftale samt Børn og Unges bidrag til signaturprojektet besluttet chefgruppen
Primo januar	Rådmand orienteres om Børn og Unges bidrag til signaturprojektet. Orientering foregår enten skriftligt eller på et Rådmandsmøde.
December- januar	Debatindlægget skrives og godkendes
Januar 2023	Chefgruppen orienteres om debatindlægget
Februar 2023 (efter sparekataloget er besluttet)	Indstillingen vedr. udmøntningen af §17.4 midlerne drøftes på chefgruppemøde
Februar 2023	Tema 3 i Signaturprojektet om forløb i grundskolen sættes i gang
28. februar 2023	Åbning af Æggepakkeriet

Ultimo marts 2023	Afholdelse af workshop med relevante interessenter om kvalificering og faglige input i signaturprojektet.
April 2023	Chefgruppen orienteres om status på partnerskabsaftalen

15. december 2022
Side 5 af 5

Bilag:

1. Partnerskabsaftalen mellem Aarhus Kommune og Børns Vilkår
2. Udkast til handleplan for signaturprojektet 'Digitalt liv' og beskrivelse af projektets 4 temaer.
3. Den godkendte byrådsindstilling vedr. §17.4 udvalget for mindre psykisk sårbarhed med fokus på teknologiens rolle, især sociale medier.
4. Beslutningsmemo fra Rådmandsmøde d. 18. august hvor partnerskabsaftalen blev drøftet.

Punkt 4: Frivillige adaptive nationale tests (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Mette Søberg og Peter Kessel Overgaard

Emne **Håndtering af de frivillige nationale test i overgangstestperioden**
Til Rådmandsmøde den 10. januar 2023

3. januar 2023
Side 1 af 3

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden træffer beslutning om, hvordan skolerne skal forholde sig til de frivillige nationale test i 2022/23 og fremadrettet i overgangstestperioden frem til folkeskolens Nationale Færdighedstest.

På rådmandsmøde den 19. januar 2021 besluttede rådmanden, at skolerne ikke afholder de frivillige nationale test i 2020/21 og fremadrettet. Baggrunden var bl.a. VIVEs evaluering, der viste en række uhensigtsmæssigheder omkring de adaptive tests udformning, indhold og anvendelse.

Siden rådmandens beslutning er det nationalt besluttet, at de hidtidige nationale test fra og med skoleåret 2026/27 erstattes med folkeskolens nationale færdighedstest. I mellemtiden gennemføres de nationale overgangstest, som er en lineært tilpasset udgave af de nationale test i dansk (læsning) og matematik i et simpelt, midlertidigt it-system.

I overgangstestperioden fra 2022/23 til og med skoleåret 2025/26 vil det være muligt frivilligt at anvende de adaptive nationale test i engelsk, fysik/kemi, biologi, geografi og dansk som andetsprog.

I skoleåret 2022/23 vil der være mulighed for at gennemføre de frivillige adaptive test i perioden fra den 1. februar til og med den 31. marts 2023.

Ændringerne er en del af det nye evaluerings- og bedømmelsessystem, som i Børn og Unge bl.a. har været drøftet i en nedsat styregruppe med deltagelse af skoleledelsesrepræsentanter. I forhold til de frivillige nationale test var det styregruppens anbefaling på mødet den 12. december 2022, at skolerne lokalt kan tage stilling til, om der tages frivillige test.

I bilag 1 findes et overblik over det nye evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen (EBiF) samt tidspunkt for ikrafttrædelse af delelementerne.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At rådmanden tager stilling til, hvorvidt beslutningen fra den 19. januar 2021 fastholdes eller, om skolerne selv kan beslutte at anvende de frivillige adaptive nationale test fra indeværende skoleår og frem til og med 2025/26.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 29 20 99 44
Direkte telefon: 23 38 01 33

Direkte e-mail:
jemol@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Jens Møller Hald

3. januar 2023
Side 2 af 3

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

De frivillige adaptive test kan gennemføres i udvalgte fag i overgangsperioden fra skoleåret 2022/23 til og med skoleåret 2025/26. Det drejer sig om de adaptive nationale test i følgende fag og klassetrin:

Klassetrin	Tilgængelige frivillige adaptive test
4. klasse	Engelsk
5. klasse	Dansk som andetsprog
7. klasse	Dansk som andetsprog Engelsk
8. klasse	Biologi Fysik/kemi Geografi

Der er tale om de nationale test i engelsk og fysik/kemi, som skolerne tidligere har skullet gennemføre som obligatoriske test, samt test i biologi, geografi og dansk som andetsprog, som skolerne tidligere har kunnet anvende frivilligt. En frivillig adaptiv test vil kunne gennemføres på det klassetrin, som testen er målrettet og på klassetrinnet over eller under det klassetrin, som testen er målrettet.

Fremover i overgangsperioden kan kommunerne/skolerne frivilligt gennemføre disse test. Der er ikke foretaget ændringer i testene. De er således fortsat adaptive og tester i de samme profilområder, opgaver, opgavetype m.v. som før. De gennemføres også i det samme it-system.

Ud over de obligatoriske test og de frivillige adaptive test vil ministeriet udvikle en test- og evalueringsskabel, som formidles via emu.dk fra 1. halvår 2023. Vi kender endnu ikke til det præcise omfang og indhold i disse testredskaber.

Faglige argumenter for, at skolerne fremadrettet selv tager stilling til brugen af frivillige adaptive test:

- En lokal stillingtagen til brugen af frivillige adaptive test kan fremme en faglig refleksion om brugen af test, som kan give ejerskab til beslutninger om testpraksis i den lokale pædagogiske sammenhæng.
- De obligatoriske overgangstest gennemføres kun i dansk/læsning og matematik, mens der tidligere også var obligatoriske test i engelsk og fysik/kemi. De frivillige test vil således give mulighed for at gennemføre standardiserede test i fagene engelsk, fysik/kemi, biologi, geografi og dansk som andetsprog, som kan bidrage til, at lærerne bliver klogere på elevernes faglige udgangspunkter og kan tilpasse undervisningen – i kobling til viden fra andre kilder og evalueringsværktøjer.

- Testene er digitale, selvrettende og gratis, og lærerne kender testkonceptet fra de hidtidige nationale test.

3. januar 2023
Side 3 af 3

Faglige argumenter for, at rådmanden fastholder at, der ikke skal gennemføres frivillige adaptive test:

- De frivillige test vil foregå med brug af det hidtidige adaptive testprincip, som bl.a. har fået kritik i VIVEs evaluering, herunder for at have en lav validitet på elevniveau.
- Såfremt der ikke tages frivillige test, vil det samlede antal nationale overgangstest være 10 for et skoleforløb, mens det ved brug af alle frivillige test (inkl. dansk som andetsprog) vil være 17. For nogle elevers vedkommende, kan der være en risiko for, at et højt antal standardiserede test vil kunne bidrage til oplevelsen af præstationspres.
- Der stilles en række supplerende test- og evalueringsmaterialer til rådighed i den kommende test- og evalueringsbank på emu.dk, hvorfor der også vil være andre muligheder for hjælp til evaluering i fagene. Disse test vil også være frivillige og kan give indblik i centrale færdigheder inden for fagene ligesom i dag.

4. Videre proces og kommunikation

Beslutningen kan meldes ud til skolerne i ugepakken.

Ifølge ministeriet kommer der i 2023 relevant vejledningsmateriale om de frivillige adaptive test, herunder om anvendelsesmuligheder og hvordan testene rent praktisk afvikles.

Det nye evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen (EBiF)

2022/23

Obligatorisk
at anvende
risikotest for
ordblindhed

Meddelelses
bogen

De Nationale
Overgangs-
test

Skole-
udviklings-
samtaler og
styrket
opfølgning

Test og
testoverblik

(lokalt
besluttet)

2024/25

Styrket fokus
på højt
begavede
elever

Obligatorisk
redskab til
brug ved
sprog-
vurderingen

Ændring af
UPV

2025/26

Obligatorisk
screenings-
test for læse-
vanskelig-
heder

2026/27

De Nationale
Færdigheds-
test

Punkt 5: Kvalitetsrapport 0 - 6 års området (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg og Louise Heltborg Budde

Beslutningsmemo

5. januar 2023
Side 1 af 5

Emne **Kvalitetsopfølgning på 0-6 årsområdet**
Til Rådmandsmøde den 10. januar 2023

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Dagtilbudslovens §5 stk. 5 foreskriver, at Byrådet hvert andet år skal have en politisk drøftelse af kvaliteten på dagtilbudsområdet. Dette med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer og prioriterede indsatser bidrager til, at dagtilbuddene kan leve op til lovgivningens krav om kvalitet i de pædagogiske læringsmiljøer.

På baggrund af den politiske drøftelse, kan Byrådet beslutte at iværksætte tiltag med det formål at understøtte og kvalificere dagtilbuddenes arbejde med at etablere pædagogiske læringsmiljøer, der fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. I Aarhus Kommune er dette aspekt af dagtilbudsloven tænkt sammen med Børn og Unges ramme for kvalitetsopfølgning og tilsyn, hvorfor drøftelsen af kvaliteten finder sted i ulige år. Denne indstilling handler derfor om kvalitetsopfølgningen på dagtilbudsområdet anno 2023.

Formålet med kvalitetsrapporten er at skabe et kvalificeret grundlag for en politisk drøftelse af kvaliteten, og hvordan man politisk medvirker til at sikre pædagogiske læringsmiljøer af høj kvalitet.

På den baggrund indstiller forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen til drøftelse og godkendelse i chefteamet den 5. januar 2023 forslag til udarbejdelse af kvalitetsrapport for 0-6-årsområdet i 2023 til byrådet samt tids- og procesplan med henblik på fremsendelse til behandling på rådmandsmøde den 10. januar 2023.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden:

- 1) Drøfter og godkender form, indhold og omfang af kvalitetsrapporten 2023 på 0-6-årsområdet
- 2) drøfter og godkender tids- og procesplan for udarbejdelse af kvalitetsrapport 2023 til byrådet

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Den nye lovgivning om tilsyn vil frem mod næste kvalitetsopfølgning til byrådet i 2025 generere et nyt vidensgrundlag om kvaliteten i dagtilbuddene, som vil få betydning for den politiske drøftelse af kvaliteten i dagtilbuddene

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Dagtilbud

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 30 52 68 73

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sag:
Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde
Patrick Larsen

fremover, idet kvaliteten af læringsmiljøerne fremover vurderes i en tilsynsrapport i alle dagtilbudsafdelinger. I 2025 vil der også være genereret flere erfaringer fra arbejdet med bredere børnefællesskaber og Dagtilbud for alle.

5. januar 2023
Side 2 af 5

I starten af 2023 vil rådmanden blive præsenteret for et forslag til drøftelse og godkendelse af, hvordan data fra observationer og tilsynsrapporter anvendes med henblik på at kvalificere den politiske drøftelse af kvaliteten på dagtilbudsområdet fra 2025 og frem.

3.1. Form, omfang og indhold af kvalitetsrapporten

Form og omfang

Byrådet har den 14. august 2019 besluttet, at den politiske drøftelse af kvaliteten sker med afsæt i temaer udvalgt af rådmanden i samarbejde med ledere i Børn og Unge.

I foråret 2021 blev den første politiske rapport for 0-6 årsområdet behandlet i byrådet. Temaerne for denne rapport var:

1. "Pædagogiske læringsmiljøer" med fokus på sproglige pædagogiske læringsmiljøer, udemiljøer og personalesammensætning
2. Børn i sårbare og udsatte positioner med særligt fokus på inklusion, sundhed og fremmøde.

Temaerne blev valgt med afsæt i data og refleksioner i alle fem netværk i Børn og Unge med henblik på at få nuanceret og kvalificeret data fra mange relevante perspektiver.

Erfaringer fra den politiske behandling af kvalitetsrapporten 2021 for 0-6-årsområdet samt kvalitetsrapporten 2022 for 6-18-årsområdet viser, at de ressourcer, der lægges i udarbejdelsen af kvalitetsrapporten, ikke står mål med værdien af de politiske drøftelser, rapporten afføder.

Det foreslås derfor i tids- og procesplanen, at udarbejdelsen af kvalitetsrapporten på 0-6-årsområdet fraviger Børn og Unges ramme for kvalitetsopfølgning og tilsyn. Konkret foreslås det, at processen i Børn og Unges fem forskellige ledernetværk vedr. udvælgelsen af temaer udgår af hensyn til lederens tids- og opgavepres.

I stedet for inddragende processer i forbindelse med valget af temaer til rapporten vil dagtilbudsledernetværket blive inddraget i forhold til opmærksomhedspunkter til den politiske drøftelse af kvaliteten ligesom de faglige organisationer samt andre interessenter blive inviteret til at kvalificere fokus i byrådsindstillingen.

Derudover foreslås det, at kvalitetsrapporten 2023 har et omfang på max. 15-20 sider. Dette også med henblik på at gøre kvalitetsrapporten lettere tilgængelig politisk.

5. januar 2023
Side 3 af 5

Indhold

Det foreslås, at kvalitetsrapporten i 2023 udarbejdes med afsæt i følgende datagrundlag:

- Kvantitative data fra LIS (fx sprogvurderinger)
- Evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan
- Opsamlinger på de hidtidige tilsyn
- Læringsfokus fra læringsamtalerne
- Brede børnefællesskaber

Kvantitative data fra LIS

De primære datakilder vil være sprogvurderinger, dialoghjuls-vurderinger, fremmøde, vægt og tandsundhed.

Læringsfokus fra læringsamtaler

Dagtilbuddene har gennemført tre læringsamtaler siden rammen for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn blev besluttet i maj 2021. På læringsamtalerne har dagtilbuddene valgt et læringsfokus i relation til de to overordnede temaer fra kvalitetsrapporten 2021, henholdsvis pædagogiske læringsmiljøer og børn i sårbare og udsatte positioner.

I kvalitetsrapporten vil der blive fulgt op på arbejdet med dagtilbuddenes læringsfokus.

Opsamlinger på hidtidige tilsyn

Som led i implementeringen af den nye lovgivning om tilsyn skal Børn og Unge følge op på det hidtidige tilsyn i dagtilbuddene. Da tilsynet har ligget i ledelseslinjen, og der ikke har været en fælles ramme for kadence og dokumentation af tilsynet, har dagtilbudskonsulenterne i PUF hjulpet alle dagtilbud med at lave en skriftlig opsamling på det hidtidige tilsyn.

De overordnede tendenser og opmærksomhedspunkter fra disse opsamlinger vil ligeledes indgå i kvalitetsrapporten for 0-6-årsområdet anno 2023.

Evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan

En løbende evalueringskultur er en del af dagtilbudslovens krav til de pædagogiske læringsmiljøer. Dagtilbudsloven foreskriver, at dagtilbuddene hvert andet år gennemfører en evaluering af deres arbejde med den pædagogiske læreplan. Evalueringen kan give anledning til justeringer af den pædagogiske læreplan og derved forbedringer af den pædagogiske praksis.

Dagtilbuddene har i foråret 2022 gennemført de formelle evalueringer af arbejdet med den pædagogiske læreplan i alle dagtilbudsafdelinger. Evalueringerne peger på, hvilke områder af den pædagogiske praksis, som dagtilbuddene har været optaget af.

5. januar 2023
Side 4 af 5

Tendenser og mønstre fra evalueringerne vil udgøre en del af det kvalitative datagrundlag for kvalitetsrapporten.

Bredere børnefællesskaber

Der vil blive samlet op på dagtilbuddenes hidtidige erfaringer og arbejdet med bredere børnefællesskaber.

4. Videre proces og kommunikation

Forslag til proces

Det foreslås, at PUF som hidtil er tovholder på udarbejdelsen af rapporten, og at Analyseenheden bidrager med data og analyser.

PUF inddrager andre afdelinger til udarbejdelse af bidrag til rapporten.

Nedenfor ses den samlede procesplan for udarbejdelse af den politiske opfølgning på 0-6årsområdet.

Som led i drøftelsen af byrådsindstillingen på rådmandsmøde i 28. marts 2023 lægges også op til en drøftelse af, hvordan den politiske drøftelse skal gribes an.

Dato	Aktivitet
5. januar 2023	Chefteam: Tids- og procesplan drøftes og besluttet.
10. januar 2023	Rådmandsmøde: Tids- og procesplan drøftes og besluttet på rådmandsmøde.
Uge 1 – uge 6	Analyse og behandling af data. Udarbejdelse af udkast til rapport.
21. februar 2023	Drøftelse af kvalitetsrapport på netværksmøde for dagtilbudsledere med fokus på opmærksomhedspunkter til byrådsindstillingen
23. februar 2023	Chefteam: Drøftelse af kvalitetsrapporten og prioritering af fokus i byrådsindstilling.
28. februar 2023	Rådmand: Drøftelse af kvalitetsrapporten og prioritering af fokus i byrådsindstilling.
Primo marts	Inddragelse af interessenter (ÅFO, DTLAa, BUPL, FOA) med henblik på drøftelse af opmærksomhedspunkter og fokus i byrådsindstillingen
23. marts 2023	Chefteam: Godkendelse af byrådsindstilling og kvalitetsrapport.
28. marts 2023	Rådmandsmøde: Godkendelse af byrådsindstilling og kvalitetsrapport

31. marts 2023	Fremsendelse af byrådsindstilling og kvalitetsrapport til sekretariatet
10. maj 2023	1. behandling i byrådet
17. maj 2023	Udvalgsmøde
24. maj 2023	2. behandling i byrådet
Sommer/efterår 2023	Drøftelse af kvalitetsrapporten for 0-6 årsområdet på distriktsledermøder

5. januar 2023
Side 5 af 5

Det foreslås, at dagtilbuddene modtager en skriftlig orientering om proces for kvalitetsrapporten primo januar 2023.

Punkt 6: Klimafondsansøgning om klimamad (HBL)

Tid: 15 min. Deltagere: Mia Lundby Kragelund og Karen Tambo

Beslutningsmemo

4. januar 2023
Side 1 af 3

Til	Rådmanden
Til	Godkendelse
Kopi til	

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Klimafondsansøgning om klimamad

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på beslutning om at sende ansøgning til Aarhus Kommunes Klimafond.

Det foreslås, at MBU søger klimafonden om bevilling til indsatsen *Klimavenlig mad, som børn kan lide og vælger til*. Rådmanden bedes tages stilling til om indsatsen ønskes, da klimafonden kræver strategisk forankring af ansøgninger/projekter. Budgettet for indsatsen er 980.000 kr., og derfor skal ansøgningen godkendes i Magistraten.

Sekretariat-Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 21 72 52 35

Direkte e-mail:
ckat@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Karen Tambo

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden:

1. drøfter og giver mandat til at der udarbejdes en ansøgning til Aarhus Kommunes Klimafond om støtte til projektet *Klimavenlig mad, som børn kan lide og vælger til*. (jf. bilag I: Pitch af projektet og bilag II: Detaljeret budget for projektet).

Med etablering af en kommende skolemadsordning ønsker MBU med projektet at blive klogere på, hvordan man bedst muligt kan lancere en skolemadsordning med sunde og klimavenlige måltider som børn kan lide og vælger til. Hvis en skolemadsordning skal blive en succes, kræver det opbakning fra børn, forældre, personale m.v.

Målet med projektet er:

- At undersøge børnenes, forældrenes, køkkenpersonalets og det pædagogiske personales perspektiver ift. implementering af en sund og klimavenlig skolemadsordning med henblik på at sikre opbakning til skolemadsordningen.
- At undersøge og afprøve tiltag på skolerne inden for klimavenlig mad, madspild, madkultur, involvering, viden og praksisnære

erfaringer der kan bidrage til at børn og unge opnår viden og handlekompetence ift. mad, klima og bæredygtighed.

4. januar 2023
Side 2 af 3

Projektet tager afsæt i tre caseskoler, med tre deltagende køkkener. Der er ikke aftalt, hvilke skoler, der deltager. Men Tilst Skole og Mårslet Skole har tilkendegivet forhåndsinteresse. Med øje for spredning i forhold til social mangfoldighed inviteres skolerne, når projektet er godkendt i klimafonden.

Projektet bygger oven på den omstilling skolekøkkenerne i forvejen arbejder med i den eksisterende fødevarestrategi om klimavenlige og bæredygtige måltider i alle de offentlige køkkener. Her arbejder køkkenerne med at nedbringe madspild og CO₂-udledning fra råvareforbrug.

Succeskriterier for projektet er, at lokale tiltag på tre skoler bidrager til:

- at øge tilslutningen til skolemaden
- at børn og unge opnår viden og handlekompetencer ift. at træffe sunde, klimavenlige og bæredygtige valg fremadrettet i livet.

Produkt

På baggrund af erfaringer fra afprøvninger på de tre deltagende skoler formuleres anbefalinger og et idékatalog til, hvordan køkkener opnår tilslutning til sund, klimavenlig mad samt, hvordan skoler kan arbejde med tiltag, der bidrager til at børn og unge opnår viden og handlekompetencer inden for mad, klima og bæredygtighed.

Produktet udbredes til alle skoler med henblik på både at kunne bruges i eksisterende køkkener på skolerne, men i høj grad også ind i det kommende arbejde med at etablere flere nye produktionskøkkener, hvor der tænkes i større skolemadsordninger med stor tilslutning.

Projektet forankres i Sundhed, da mad-fagligheden ligger her, og afdelingen i forvejen har samarbejdet med køkkenerne.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Jf. beskrivelse under punkt 1.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Forslagets afledte økonomiske konsekvenser vil blive dækket af midler fra Aarhus Kommunes Klimafond, såfremt ansøgningen imødekommes. Derudover vil der være prioritering af timer inden for budgetterne i MBU.

Børn og Unge afholder således selv udgifter til:

- Strategisk forankring og ledelseskommunikation

- Projektetablering
- Følgegruppe fra forvaltningsafdelinger (møder og involvering)
- Kommunikation og formidling undervejs i projektforsløbet
- Medgået tid fra lokale afdelingsledelser til møder
- Medgået tid fra køkkenpersonale og pædagogisk personale fra de tre case-skoler til kick-off, idéworkshop og formidlingsevent.
- Koordinering med klimaindsats i MBU og AAK

4. januar 2023
Side 3 af 3

Samlet estimat ca. 200.000-250.000 kr. svarende til 500-625 timer.

5. Videre proces og kommunikation

Ved positiv behandling på rådmandsmødet udarbejdes og sendes ansøgning til Aarhus Kommunes Klimafond uden videre godkendelse i MBU.

Ved positiv behandling af ansøgningen i Aarhus Kommunes Klimafond, sender fonden en indstilling til Magistraten.

Sideløbende med ansøgningen er det ved at blive undersøgt, om der kan arbejdes med lokale producenter i projektet/indkøbsaftalen.

Klimavenlige måltider som børn kan lide og vælger til

Bilag 2: Pitch forud for ansøgning til Aarhus Kommunes Klimafond

Baggrund

"En dansker udleder i snit 17 ton CO₂ om året. Tre ton kommer fra mad og drikke. Udledningen fra det vi spiser og drikker, er fra 2017 til 2020 steget med 10,6%. Det går med andre ord den forkerte vej.

Rapporten "Omstillingen på vippen", fra tænketanken Concito, konkluderer, at klimaomstillingen de senere årtier har fokuseret på energisystemer og tiltag fjernt fra borgernes hverdag. Der er behov for bæredygtige tiltag og en ny fase, hvor der træffes bæredygtige beslutninger tæt på borgerens hverdag.

Vi kan medvirke til at gøre vores børn sundere og klogere, beskytte klima og miljø, og modvirke både ensomhed og ulighed ved at indføre sund og grøn skolemad til alle børn i Aarhus Kommune. Det er en klog, og en grøn velfærdsløsning. En beslutning om grøn og bæredygtig skolemad kan derfor være en del af løsningen.

Som led i budgetforliget for 2021 vedtog Byrådet i 2020 beslutningen om, at det skal være muligt at tilbyde forældrebetalte sunde og klimavenlige måltider, til børn og unge i dagtilbud, skoler og klubber i Aarhus Kommune. Med beslutningen følger, at der skal etableres et større antal produktionskøkkener på skolerne, så der på sigt kan produceres måltider til alle børn og unge.

For at de nye produktionskøkkener og skolemadsordninger bliver en succes – er det afgørende at børnene kan li' maden, og at børnenes forældre finder tilbuddet attraktivt, så der opnås en god stabil tilslutning til den sunde, klimavenlige og bæredygtige mad. Men hvad har betydning for, om børnene og forældrene finder et skolemadsstilbud attraktivt? Og hvordan kan en skolemadsordning bidrage til at børn og unge opnår viden og kompetencer til at tage gode valg fremadrettet i livet, så deres adfærd er med til at beskytte klima og miljø? Kan mere klimavenlige madvaner have betydning for den måde de nye produktionskøkkener skal indrettes på?

Med det følgende projekt vil Børn og Unge undersøge, hvordan skolerne sikrer madordninger som børnene kan li' og vælger til, samt hvordan skolemadsordninger kan bidrage til at opbygge klimaviden og kompetencer til børn og unge – for på den måde at bidrage til den grønne omstilling.

Formål

Formålet med projektet er at finde frem til, hvad der har betydning for om børnene og deres forældre tilvælger et skolemadsstilbud med sundt, klimavenligt og bæredygtigt mad. Ligeledes er formålet at skolerne afprøver tiltag ind i skolemadsordningerne, som kan bidrage til at børn og unge opnår viden og handlekompetencer ift. at træffe sunde, klimavenlige og bæredygtige valg fremadrettet i livet.

Mål

Målet med projektet er:

- At undersøge børnenes, forældrenes, køkkenpersonalets og det pædagogiske personales perspektiver ift. implementering af en sund og klimavenlig skolemadsordning med henblik på at sikre opbakning til skolemadsordningen.
- At undersøge og afprøve tiltag på skolerne indenfor klimavenlig mad, madspild, madkultur, involvering, viden og praksisnære erfaringer, der kan bidrage til at børn og unge opnår viden og handlekompetence ift. mad, klima og bæredygtighed.

- At der er en opmærksomhed på hvordan klimavenlige og bæredygtige måltider, kan have indvirkning på køkkenernes indretning fremadrettet.

Projektet tager sit udgangspunkt i tre caseskoler, med tre deltagende køkkener. Projektet bygger ovenpå den omstilling skolekøkkenerne i forvejen arbejder med i den eksisterende fødevarestrategi om klimavenlige og bæredygtige måltider i alle de offentlige køkkener. Her arbejder køkkenerne med at nedbringe madspild og CO₂-udledning fra råvareforbrug. I dette projekt er der fokus på børnenes stemmer da de skal spise maden, deres forældres og fra det personale, der arbejder i og rundt om køkkenet på en skole, ift. deres blik på den grønne omstilling – og hvordan de kan støtte op om arbejdet i køkkenerne, men også hvordan børnenes og de unges læring kan sættes i spil.

Succeskriterier

At der på tre skoler afprøves lokale tiltag der

- bidrager til at øge tilslutningen til skolemaden (ud fra den viden der undersøges blandt børn, forældre og personale)
- bidrager til at børn og unge opnår viden og handlekompetencer ift. at træffe sunde, klimavenlige og bæredygtige valg fremadrettet i livet
- bidrager til gode valg mht. begrænsning af CO₂-udledning og madspild
- kan bidrage til viden om optimering af køkkeneres indretning i relation til klimavenlig og bæredygtig madproduktion.
- bidrager til at der indsamles erfaringer og formuleres anbefalinger og et idékatalog som kan udbredes til alle skoler i Aarhus Kommune, og som kan benyttes ind i det kommende arbejde med nye produktionskøkkener

Produkt

På baggrund af erfaringer fra afprøvninger på de tre deltagende skoler formuleres anbefalinger og et idékatalog til, hvordan køkkener opnår tilslutning til sund, klimavenlig mad samt hvordan skoler kan arbejde med tiltag, der kan bidrage til at børn og unge opnår viden og handlekompetencer indenfor mad, klima og bæredygtighed.

Produktet udbredes til alle skoler med henblik på både at kunne bruges i eksisterende køkkener på skolerne, men i høj grad også ind i det kommende arbejde med etablering af flere nye produktionskøkkener på skolerne, hvor der tænkes i større skolemadsordninger med stor tilslutning. Materialet vil være afgørende for, hvordan arbejdet med etablering af produktionskøkkenerne skal se ud fra 2024, hvor det første køkken efter planen skal etableres. Forankringen af projektet vil derfor ske ind i arbejdet med produktionskøkkenerne.

Målgrupper

Den primære målgruppe for indsatsen er børn og unge, der benytter skolemadsordning eller potentielt kan vælge skolemadsordningen fremover. Der er særligt fokus på elever på skolerne, da de individuelt til-/fravælger skolemaden. Forældrene anses også som den primære målgruppe, da det er dem, der betaler for skolemaden.

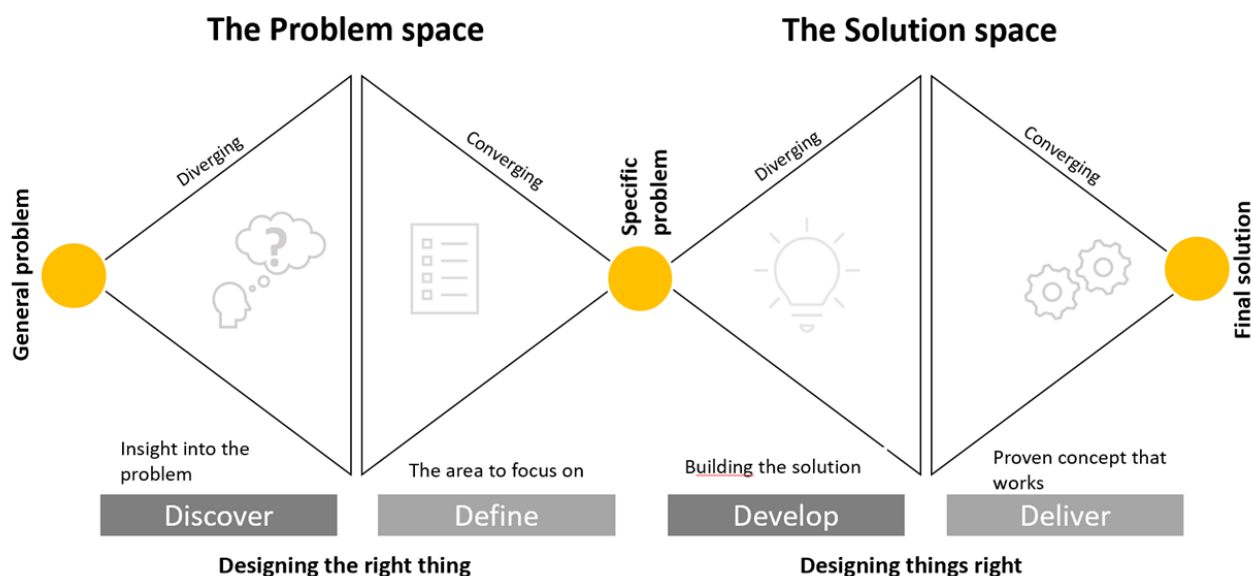
Sekundær målgruppe er køkkenmedarbejdere, skoleledelse og pædagogisk personale.

Projektet ønsker at samarbejde med tre skoler, der har madproduktion.

Metode

Projektet "Klimavenlige måltider, som børn kan lide og vælger til" gennemføres efter den klassiske model fra designtænkning. Først undersøges problemfeltet ud fra forskellige perspektiver (discover og define). Herefter udvikles ideer og prototyper testes (develop og deliver). Den valgte tilgang sikrer, at løsninger udvikles i samarbejde med brugerne gennem hele processen.

Det overordnede fokus er klimavenlig mad, tilslutning til skolemad og børn og unges viden og handlegkompetence. Det er inden for disse tre områder projektet skal udforske praksis og finde nye løsninger.

Projektets hovedfokus ligger på udvikling og test af nye løsninger i samarbejde med tre køkkener på Børn og Unges skoler. Skolerne repræsenterer forskellighed i forhold til elevgrundlag, køkkenkapacitet og erfaring med klimamad.

Nedenstående skema viser projektets faser, indhold og forventet tidsplan.

Indhold	Hvornår
<i>Fase 1: Forstå problemet og samskabe nye løsninger</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Litteratur-Review (afgrænset) Studietur (kommune i DK eller Sverige) Besøg, researchmøder og dataindsamling – kom tæt på brugernes dagligdag i deres kontekst (fx følge børnene, følge maden, indsamle data) Nulpunktsmåling på madspild, CO₂-udledning og tilslutning Dialogmøder med interessenter og samarbejdspartnere 3 Minieksempler ud fra indledende interview og besøg (fx madlavnings-workshop, spørgeskema) 	marts-maj 2023
<i>Fase 2: Definere og rammesætte problemet</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Kondensere data, så den bliver tilgængelig og forberede formidling Kick-off: Præsentere data og viden for interessenter + kvalificere Formulering af indsigter og mulighedsrum 	maj 2023
<i>Fase 3: Samskabe ideer til nye løsninger</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Workshop: Idéudvikling 	juni 2023
<i>Fase 4: Afprøve nye løsninger med dem, det handler om</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Tre pilottest på skolerne Analyse og evaluering af data fra tests Formidlingsevent: Videndeling om produktudvikling 	august-december 2023
<i>Fase 5: Evaluering, udbredelse og forankring</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Afrapportering, formidling, forankring 	december 2023- 2024

Samarbejder og tværfaglighed

Dele af projektet forventes gennemført i samarbejde med CFIA. De indledende drøftelser er taget i forhold hertil, men der er ikke aftalt konkrete arbejdsplaner.

Desuden koordineres med Klimavenlig Arbejdsplads (fx CØ-team i relation til engangsemballage og Indkøb og Udbud i relation til klimavenlige fødevarer). Indkøb og Udbud involveres i relation til CO₂-beregning.

Endelig har vi været i indledende dialog med delprogrammet Landbrug og Industri om muligt samarbejde.

Bag projektet står et tværfagligt team fra Børn og Unges fagkontorer Sundhed, Plan, PUF og Sekretariatet.

Projektbudget

Udgiftspost	I alt
Fase 1: Forstå problemet	
<ul style="list-style-type: none"> Afgrænset litteratur review Studietur (kommune i DK eller Sverige) Besøg på 3 projektskoler - dataindsamling Nulpunktsmåling Dialogmøder med interessenter 3 Miniekspementer ud fra indledende interview og besøg 	138.030 kr.
Fase 2: Definere og rammesætte problemet	
<ul style="list-style-type: none"> Kondensere data <u>Kick off</u>: formidling af viden for interessenter og kvalificering Formulering af indsigter og mulighedsrum 	82.448 kr.
Fase 3: Samskabe ideer til nye løsninger	
<ul style="list-style-type: none"> <u>Workshop</u>: Idéudvikling 	39.000 kr.
Fase 4: Afprøve ideer og nye løsninger	
<ul style="list-style-type: none"> Tre pilottest – omkostninger estimeret Analyse og evaluering af data fra tests <u>Formidlingsevent</u>: Videndeling om produktudvikling Produktion af materialer 	473.250 kr.
Fase 5: Evaluering og formidling	
<ul style="list-style-type: none"> Afrapportering og videndeling 	65.550 kr.
Projektledelse	
<ul style="list-style-type: none"> Projektledelse Uforudsete udgifter 	131.100 kr. 50.000 kr.
I alt	979.378 kr.

Børn og Unge afholder selv udgifter til:

- Projektetablering, Strategisk forankring og ledelseskommunikation
- Følgegruppe fra forvaltningsafdelinger (møder og involvering)
- Kommunikation og formidling undervejs i projektforløbet
- Medgået tid fra lokale afdelingsledelser til møder
- Medgået tid fra køkkenpersonale og pædagogisk personale fra de tre case-skoler til kick-off, idéworkshop og formidlingsevent.
- Koordinering med klimainsats i MBU og AAK

Samlet estimat ca. 200.000-250.000 kr. svarende til 500-625 timer.

Klimavenlige måltider, som børn kan lide og vælger til

Bilag 2: Detaljeret budget for projektet

Udgiftspost	Pris pr. stk.	Forventet omfang	Afd. der løser opgave	I alt
Fase 1: Forstå problemet				
Afgrænset litteratur review – relevant viden og erfaring	437 kr.	20 timer	Sundhed	8.740 kr.
Studietur (rundtur på skoler i Aarhus, og besøg i KBH og/eller Sverige) - <i>estimeret</i>			Sundhed, Plan, PUF, Sekretariat	25.000 kr.
Besøg på 3 projektskoler - researchmøder og dataindsamling – kom tæt på brugernes dagligdag i deres kontekst (fx følge børnene, følge maden, indsamle data)	437 kr.	100 timer	Sundhed i samarbejde m. CFIA	43.700 kr.
Nulpunktsmåling	437 kr.	40 timer	Sundhed	17.480 kr.
Dialogmøder med interessenter (planlægning, afholdelse, opsamling)	437 kr.	30 timer	Sundhed, Sekretariat	13.110 kr.
3 Miniekspirer ud fra indledende interview og besøg (fx madlavnings-workshop, spørgeskema) - <i>estimeret</i>			Skoler	30.000 kr.
				138.030 kr.
Fase 2: Definere og rammesætte problemet				
Kondensere data, så den bliver tilgængelig og forberede formidling	437 kr.	74 timer	Sundhed	32.338 kr.
<u>Kick off:</u> formidling af viden for interessenter og kvalificering <ul style="list-style-type: none"> - forplejning og materialer (10.000 kr.) - eksternt oplæg (15.000 kr.) - planlægning og opsamling (12.000 kr.) 			Sundhed, Sekretariat, Skoler i samarbejde med CFIA	37.000 kr.
Formulering af indsigter og mulighedsrum	437 kr.	30 timer	Sundhed	13.110 kr.
				82.448 kr.
Fase 3: Samskabe ideer til nye løsninger				

<u>Workshop: Idéudvikling</u>				Sundhed, Plan, PUF, Sekretariat, CFIA, Skoler	39.000 kr.
- forplejning og materialer (15.000 kr.)					
- planlægning og opsamling (24.000 kr.)					
					39.000 kr.
Fase 4: Afprøve ideer og nye løsninger					
Tre pilottest – omkostninger estimeret		100.000 kr.	3 stk.	Skoler	300.000 kr.
Analyse og evaluering af data fra tests		437 kr.	150 timer	Sundhed	65.550 kr.
<u>Formidlingsevent: Videndeling om produktudvikling</u>				Sundhed, Plan, PUF, Sekretariat, CFIA, Skoler	64.000 kr.
- forplejning og materialer (25.000 kr.)					
- eksternt oplæg (15.000 kr.)					
- planlægning og opsamling (24.000 kr.)					
Produktion af produkt		437 kr.	100 timer	Sundhed	43.700 kr.
					473.250 kr.
Fase 5: Evaluering, udbredelse og forankring (december 2023 – december 2024)					
Evaluering, udbredelse til eksisterende skoler og forankring i arbejdet med nye produktionskøkkener		437 kr.	150 timer	Sundhed	65.550 kr.
Rammer					
Projektledelse		437 kr.	300 timer	Sundhed	131.100 kr.
Uforudsete udgifter					50.000 kr.
					246.650 kr.
I alt					979.378 kr.

Børn og Unge afholder selv udgifter til:

- Projektetablering, Strategisk forankring og ledelseskommunikation
- Følgegruppe fra forvaltningsafdelinger (møder og involvering)
- Kommunikation og formidling undervejs i projektforløbet
- Medgået tid fra lokale afdelingsledelser til møder
- Medgået tid fra køkkenpersonale og pædagogisk personale fra de tre case-skoler til kick-off, idéworkshop og formidlingsevent.
- Koordinering med klimaindsats i MBU og AAK

Samlet estimat ca. 200.000-250.000 kr. svarende til 500-625 timer.

Beslutningskompetence for ansøgninger

- 0-½ mio. kr. Borgmesterens Afdeling
- ½-1 mio. kr. Magistraten
- > 1 mio. kr. Byrådet

(Læs mere på intranettet: [Klimafonden - AarhusIntra \(aarhuskommune.dk\)](#))

Punkt 7: Kompenserede klimahandlinger – solceller på Børn og Unges tagflader (NH)

Tid: 10 min. Deltagere: Cecilie Sandkvist Adamsen og Anne Marie Due Schmidt

Beslutningsmemo

6. december 2022

Side 1 af 2

Emne **Kompenserende klimahandlinger: Solceller på Børn og Unges bygninger**
Til Rådmandsmøde

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Nikolaj Harbjerg har sat forslaget om solceller på Børn og Unges bygninger på dagsorden, med henblik på, at rådmanden godkender indstillingspunktet forud for tilbagemelding til BKG.

I budgetforlig 2023 er én af de tre kompenserende klimahandlinger etablering af solceller på kommunale tagflader. Teknik og Miljø har vurderet, at der kan opsættes solceller på 111 kommunale bygninger svarende til ca. 16 % af det kommunale tagareal. Teknik og Miljø er i proces med etablering af et klimaselskab, der vil optage lån til etablering af solcellerne på eksisterende kommunale tage.

Der er mange parametre som spiller ind, når det skal afgøres, hvilke tagflader, der kan bruges, fx tagets bæreevne, størrelse, hældninger, mv. Der er blandt andet en del daginstitutioner, hvor opsætning af solceller ikke vil blive aktuelt, fordi tagarealet er under 1.000 m².

Teknik og Miljø er fortsat ved at afdække håndteringen af en række juridiske problemstillinger, der føler af, at selskabet er privat, men, at strømmen produceres på kommunens matrikler.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden godkender,

- At Børn og Unges tagareal stilles til rådighed til opsætning af solceller på de lokationer, hvor de lokale forhold tillader det.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Alle anlægsprojekter i Børn og Unge i 2023, der omfatter tagflader, skal vurderes i Teknik og Miljø i forhold til om tagfladen egner sig til etablering af solceller.

Planlægning anbefaler, at indstillingspunktet tiltrædes, men, at det tidligt afklares med Teknik og Miljø, hvilken rolle institutionernes driftsteam og teknisk service har i forhold til vedligeholdelse af anlæggene, daglig drift/tilsyn, service, adgang for eksterne håndværkere, renholdelse af solcellerne og hævværk, herunder sagsgangen for dette.

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 28 35 26 00
Direkte telefon: 41 86 44 16

Direkte e-mail:
sesaha@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Cecilie Sandkvist Hansen

6. december 2022
Side 2 af 2

Beslutningen implicerer, at nogle skoler har mulighed for at producere strøm til eget forbrug (med solceller etableret under Aa+ energigrenoveringsindsatsen) og få gevinst af den grønne energi, mens andre institutioner (kommende solceller) pålægges at producere strøm til videresalg på nettet, hvilket giver institutioner forskellige driftsøkonomiske forudsætninger. Ca. 31 skoler har fået etableret solceller under Aa+.

Der er dog også mange andre faktorer, som giver skolerne forskellige driftsmæssige forudsætninger, herunder for eksempel om skolen er nybygget eller om der for nyligt er foretaget investeringer i energigrenoveringer osv.

Børn og Unge og Teknik og Miljø foretager løbende investeringer i energigrenovering og indeklimaforbedringer, så skolerne stilles så godt som muligt i forhold til de løbende driftsudgifter.

I praksis dækker solceller, der allerede er etableret i Aa+-regi i gennemsnit omkring 20 procent af skolernes eget energiforbrug.

Det foreslås fra PUF, at Børn og Unge og Teknik og Miljø indgår et samarbejde om at udvikle et lokalt forankret læringsforløb om solceller, som (især) skoler med solceller kan bruge i undervisningen. Opgaven kunne evt. løses i et partnerskab mellem Børn og Unge, Teknik og Miljø og NRGi og/eller solcellefirma.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Opsætning af de nye solceller jf. Budgetforlig 2023, kommer ikke den enkelte institution til gode økonomisk, da alt produceret strøm sælges til nettet. Omvendt har skolerne heller ikke en udgift forbundet hermed. Alle risici i forhold til investeringens rentabilitet mm., placeres i selskabet, der er forankret i Teknik og Miljø.

5. Videre proces og kommunikation

Hvis rådmanden godkender indstillingspunktet, kommunikeres det til Bygningskoordineringsgruppen, at Børn og Unge bakker op om forslaget.

SOLCELLER PÅ DE AARHUSIANSKE FOLKESKOLER

Grøn strøm på flade skoletage

Skoler med solceller

**31 ud af
46**

+ 10 dagtilbud

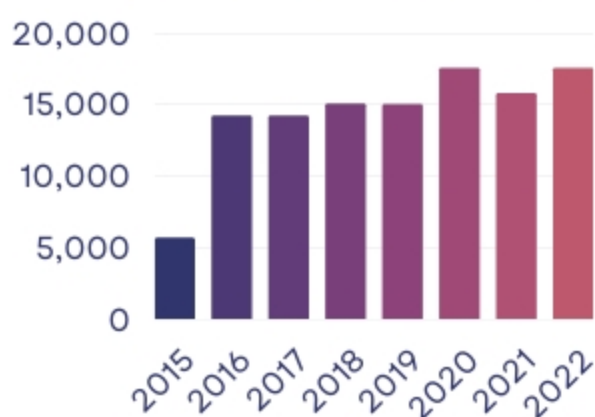

kvadratmeter solceller

10.000

på tagene af de
aarhusianske folkeskoler.

Megawatt-timer
produceret af solceller

1 Megawatt = 1000 Kilowatt

Megawatt-timer
produceret i 2022

1800

Svarer til forbruget i ca. 450
enfamiliehuse.

Solenergis andel af
skolens samlede
elforbrug

18%

Tallet er gennemsnitligt og
svinger meget fra skole til skole.

Bruges i bygningen

70-90%

Resten sendes til elnettet.

Kroner sparet på strøm
i 2022

3,6 mill.

i 2022 strømpriser.

Følg med i
elproduktionen

På eviShine kan du se hvor
meget strøm solcellerne
producerer lige nu.

**Punkt 8: Forberedelse til udvalgmøde den 11. januar
2023**

Punkt 9: Eventuelt